

NY MØTEPLASS OG KIRKE PÅ HATLEHOL

Behovskartlegging i Indre Borgund

08.05.2026

Om prosjektet

UTARBEIDET AV

Rodeo arkitekter AS

PROSJEKTLEDER

Aga Skorupka, PhD, miljøpsykolog
as@rodeo-arkitekter.no

PROSJEKTMEDARBEIDERE

Anne Gjesdal Bjørndal, arkitekt
Ruben Ratkusic, arkitekt

KVALITETSSIKRING

Jørn Are Vigestad Berge, arkitekt

FOTO / ILLUSTRASJONER

Rodeo arkitekter AS
Øvrig foto- og illustrasjonsmateriale krediteres
respektivt

ARBEIDET ER BESTILT AV

Ålesund kyrkjelege fellesråd og Spjelkavik sokn

EN STED FOR FELLESSKAP, TRO OG HVERDAGSLIV

Indre Borgund er i sterk utvikling. Området som strekker seg fra Tørla og Humla til Vegsund, Blindheim, Myrland, Hatlehol, Flisnes og Emblem rommer i dag nær 10 500 innbyggere. Mange av dem er barnefamilier som ønsker å etablere seg i en av Ålesunds mest attraktive kommunedeler. Samtidig mangler området både et eget kirkerom og en fast, åpen møteplass for nærmiljøet – et sted der mennesker kan møtes på tvers av alder, livssituasjon og livssyn, og der fellesskap utvikles over tid.

Et kombinert kirkebygg og møteplass ved Hatlehol gravlund kan bli et viktig svar på dette behovet. Ambisjonen er å skape et åpent og inkluderende hus for hele Indre Borgund – et sted for livets store overganger og de små møtene i hverdagen. Her skal det være rom for tro og stillhet, men også for aktivitet, fellesskap og lokal samfunnsutvikling. Et hus som kan fylle ulike funksjoner gjennom døgnet, uka og livsløpet.

Ålesund kyrkjelege fellesråd har derfor tatt initiativ til å utrede muligheten for et slikt bygg, med mål om å utvikle et prosjekt som både ivaretar kirkelige behov og fungerer som en åpen arena for nærmiljøet. For å sikre at prosjektet bygger på reelle behov og har høy lokal forankring, ble Rodeo arkitekter engasjert til å gjennomføre en bred behovskartlegging.

I desember 2025/ januar 2026 ble det sendt ut en digital spørreundersøkelse, og rundt 400 innbyggere i ulike aldre og fra forskjellige livs- og trossamfunn

tok seg tid til å svare. Engasjementet har vært stort, og det har kommet mange gjennomtenkte innspill til hvilke funksjoner bygget bør romme, hvordan rom og uteområder kan brukes, og hvilke kvaliteter som er viktige for et velfungerende felleshus. I tillegg ble det arrangert møte og workshop der innbyggerne deltok aktivt i diskusjoner om aktiviteter, romløsninger og bruk.

Innspillene gir et solid kunnskapsgrunnlag for videre planlegging og framtidige politiske beslutninger. Prosjektet ønsker å bidra til en bærekraftig byutvikling, styrket lokalt fellesskap og god samordning av felles ressurser.

Målet er klart: å utvikle et bygg som speiler lokalsamfunnet, dekker faktiske behov og blir et åpent, inkluderende hus for tro, fellesskap og hverdagsliv – til glede for hele Indre Borgund.

Innhold

Om prosjektet	3	3: Kirkerom med tydelig identitet	41
OPPSUMMERING		4: Livsløp og felleskap	42
01 PREMISSE		5: Ungdom i fokus	43
Kontekst	10	6: Fleksibel kulturarena	44
Tidslinje	12	7: Et sted for hverdager	45
Regulering og overordnede føringer	14	8: Inkludering	46
Rammer og lovverk for kirken	16	9: Beredskap, kriser og samfunnsrolle	47
02 PROSESS		Hovedfunn – Aktører	48
Prosess og hensikt	20	05 ANBEFALINGER	
Prosjektplan	22	Sambruk av funksjoner	52
Prosjektorganisering	23	Foreløpig rom- og funksjonsprogram	54
03 METODE		Testing av bruksscenarioer	56
Spørreundersøkelse	26	Veien videre	60
Åpent møte med workshop	28	06 VEDLEGG	
Workshop med ungdom	32	1. Åpent møte med workshop	64
04 HOVEDFUNN		2. Workshop med ungdom	68
Behov	36	3. Spørreundersøkelse med innbyggere	72
1: Ja takk, begge deler	38	4. Spørreundersøkelse med aktører	74
2: Indre Borgund mangler møteplasser	40		

Kirke og et sted for alle, men hva skal det kalles?

Begrepsreise

Dette arbeidet ble bestilt for å kartlegge behov i lokalsamfunnet: Hvor stort behov har lokalsamfunnet i Indre Borgund for en kirke på Hatlehol, på tomten ved gravplassen som allerede er regulert til formålet?

Samtidig har oppgaven vært å utforske hvilke *andre* funksjoner bygget bør romme, for å svare på ambisjonen om et inkluderende bygg – en møteplass for alle i Indre Borgund, og et sted folk faktisk bruker, trenger og føler eierskap til.

Et spørsmål som har vist seg å være viktig, er hva dette huset skal kalles.

Ord betyr noe. De skaper forventninger, følelser og bilder av hva et sted er – og hvem det er for. Samtidig kan begreper tolkes ulikt, og oppleves både inkluderende og begrensende. Derfor, i stedet for å lande på ett navn som kan oppleves for snevert, har vi i denne rapporten valgt å være åpne om prosessen og begrepsreisen vi har vært gjennom. At dette spørsmålet er så viktig, er i seg selv et funn – og noe vi mener det er viktig å ta på alvor videre.

I **tilbudsfasen** opererte Rodeo med begrepet «flerbrukshus», ved siden av kirke, basert på våre erfaringer med [arbeidet med kirkerom i flerbrukshus på Fornebu](#).

Hva mener vi når vi sier...

FLERBRUKSHUS

Et bygg som samlokaliserer flere funksjoner og brukergrupper, og som er tilrettelagt for fleksibel og delt bruk av arealer over tid.

Stikkord: sambruk + fleksibilitet

... men høres litt teknisk og lite identitetsskapende ut, sier lite om hva bygget skal være og for hvem.

I arbeidet med å utforme **spørreundersøkelsen** ble vi enige i prosjektgruppa om at «aktivitetshus» oppleves som et varmere og mer hverdagslig begrep, og henger bedre sammen med kirke. I spørreundersøkelsen ble derfor «aktivitetshus» brukt ved siden av kirke. Det er også derfor man finner begrepet brukt i rapporten der vi referer til data.

Hva mener vi når vi sier...

AKTIVITETSHUS

Et bygg som primært er tilrettelagt for organiserte og uorganiserte aktiviteter, ofte innen kultur, fritid og frivillighet, med særlig vekt på deltakelse og lavterskeltilbud.

Stikkord: aktivitet og deltakelse

... men «Kirke er jo allerede et aktivitetshus.»

Under det **åpne møtet** 11. februar 2026, ble det reist prinsipielle spørsmål knyttet til begrepsbruken. For noen opplevdes det som et kunstig skille – som om aktivitet og kirke var to forskjellige ting – mange opplever kirken som nettopp et «aktivitetshus». Et konkret og konstruktivt innspill var derfor å omtale bygget som et «bydelshus» fremfor et «aktivitetshus».

Hva mener vi når vi sier...

BYDELSHUS

Et bydelshus er en lokal møteplass i en **bydel** som samler ulike offentlige, frivillige og sosiale funksjoner, og fungerer som en arena for lokalsamfunnsutvikling og tjenester. Peger mot en driftsmodell der deler av bygget kan ha en annen organisering enn den rent kirkelige, for eksempel i samarbeid med kommunen.

Stikkord: bydel, det offentlige og frivillige

... men bygget på Hatlehol skal fungere som møteplass for hele Indre Borgund som er en **komunedel** (og ikke en bydel). Og begrepet **kommunedelshus** er et ord som verken er i bruk eller høres spesielt hyggelig ut.

I videre arbeidet har vi foreslått begrepet «nabolagshus», som et etablert begrep som favner bredere – et sted for fellesskap i hverdagen, ikke bare organiserte aktiviteter. Begrepet brukes i dag av aktører som OBOS, Kirkens bymisjon og OsloMet, og har en god forklaring på Store Norske Leksikon: snl.no/nabolagshus

Hva mener vi når vi sier...

NABOLAGSHUS

Et nabolagshus er en lokal møteplass i et avgrenset nærmiljø (nabolag) som legger til rette for sosiale aktiviteter, fellesskap og deltakelse blant beboere, ofte med lav terskel for bruk og sterk lokal forankring.

Stikkord: nabolaget, fellesskap, møteplass

... men verken Hatlehol eller Indre Borgund oppleves som ett nabolag, så det passer ikke helt heller.

ANDRE ALTERNATIVER VI VURDERTE

Kunne vi kalt det...

FELLESKAPSHUS

Et fellesskapshus er en lokal møteplass som har som hovedformål å styrke sosialt fellesskap, inkludering og deltakelse, ofte gjennom lavterskel aktiviteter, frivillighet og samskaping mellom innbyggere og aktører.

Stikkord: fellesskap, frivillighet

... men dette begrepet fjerner kanskje seg litt fra det offentliges/kommunens rolle i bygget?

Hva med å kalle det...

SAMFUNNSHUS

Et samfunnshus er et allment tilgjengelig forsamlingslokale som brukes til sosiale, kulturelle og demokratiske aktiviteter, og fungerer som en felles arena for organisasjonsliv og lokalsamfunn.

Stikkord: kommune, møteplass, offisielt

... dette begrepet peker mot et kjent format og en mer tradisjonell typologi. Samtidig underkommuniserer det nye løsninger for sambruk og fellesskap – noe som blir viktig på den nye møteplassen på Hatlehol.

Ingen av begrepene vi vurderte, traff helt. I rapporten bruker vi derfor det overordnede begrepet:

MØTEPLASS

Forstått etter Det Norske Akademis Ordbok som *et møtested eller et sted hvor man møtes*. Vi har bestemt oss for å holde det åpent hva bygget skal hete. Kanskje bør man arrangere en navnekonkurranse?

Denne rapporten gir ikke et entydig svar på navnet, men den gir gode svar på hva bygget bør inneholde. **God lesning!**

Oppsummering

PREMISSER

Indre Borgund er en kommunedel i Ålesund med om lag 10 500 innbyggere. Til tross for befolkningsvekst mangler området både lokal kirke og tilstrekkelige innendørs møteplasser.

Lokalsamfunnet har jobbet i snart 60 år med å realisere en kirke, og tomt er regulert til formålet. Ulike utfordringer har ført til at soknerådet har gått bort fra ambisjonen om signalbygg. I stedet ønsker Ålesund kyrkjelege fellesråd og Spjelkavik sokneråd å utvikle et funksjonelt bygg som oppleves relevant, tilgjengelig og nyttig i hverdagen. Prosjektet skal svare på de faktiske behovene i nærmiljøet. Denne rapporten gir innsikt i hvilke behov det er snakk om.

PROSESSEN

Behovskartleggingen er gjennomført som en strukturert og kunnskapsbasert prosess. Målet har vært å gi et solid beslutningsgrunnlag. En prosjektgruppe har hatt ansvar for gjennomføring og leveranser mens en ressursgruppe har bidratt med rådgivning, kvalitetssikring og forankring. Ressursgruppen har bestått av representanter fra kommune, politikk, kirke og lokalsamfunn.

Prosessten startet med forarbeid, befarung og kartlegging av relevante aktører og målgrupper. Deretter fulgte en medvirkningsfase som inkluderte spørreundersøkelse med flere hundre respondenter, åpent møte med rundt 130 deltakere, og eget verksted med ungdom. Innsikten fra medvirkningen er analysert og samlet i ni hovedfunn:

ANBEFALINGER

Behovskartleggingen viser at Indre Borgund både trenger kirke og møteplass for lokalsamfunnet. Et sted der hverdagsliv, kultur og tro kan møtes. Basert på analysen anbefales et grovt rom- og funksjonsprogram som legger til rette for høy aktivitet gjennom hele uka og på tvers av målgrupper.

Innsikten peker på behovet for å kombinere kirkelige funksjoner med kulturaktiviteter og lavterskel tilbud som kafé, aktivitetsrom og uformelle oppholdsarealer. Programmet bør organiseres for fleksibel bruk gjennom dagen og uka, med vekt på sambruk. Samtidig må kirkerommets egenart ivaretas som et verdig rom for seremonier og stillhet, i balanse med øvrige funksjoner.

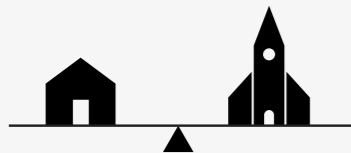
VEIEN VIDERE

Rapporten gir også klare anbefalinger for den videre prosessen: For å konkretisere rom- og funksjonsprogrammet og legge grunnlaget for videre prosjektering, bør det utvikles et helhetlig konsept som avklarer eierskap, organisering, samarbeid, drift og finansiering. Dette forutsetter god forankring hos kommunen og politiske beslutningstakere.

Det neste steget handler om å omsette innsikten til handling. Dette er en unik mulighet til å skape et bygg som betyr noe – ikke bare som arkitektur, men som et samlingssted for fellesskapet i Indre Borgund.

NI FUNN

Analysen av resulterte i ni tydelige hovedfunn:

1. Ja takk, begge deler (kirke og møteplass).

2. Indre Borgund mangler møteplasser

3. Kirkerom med tydelig identitet

4. Livsløp og felleskap

5. Ungdom i fokus

6. Fleksibel kulturarena

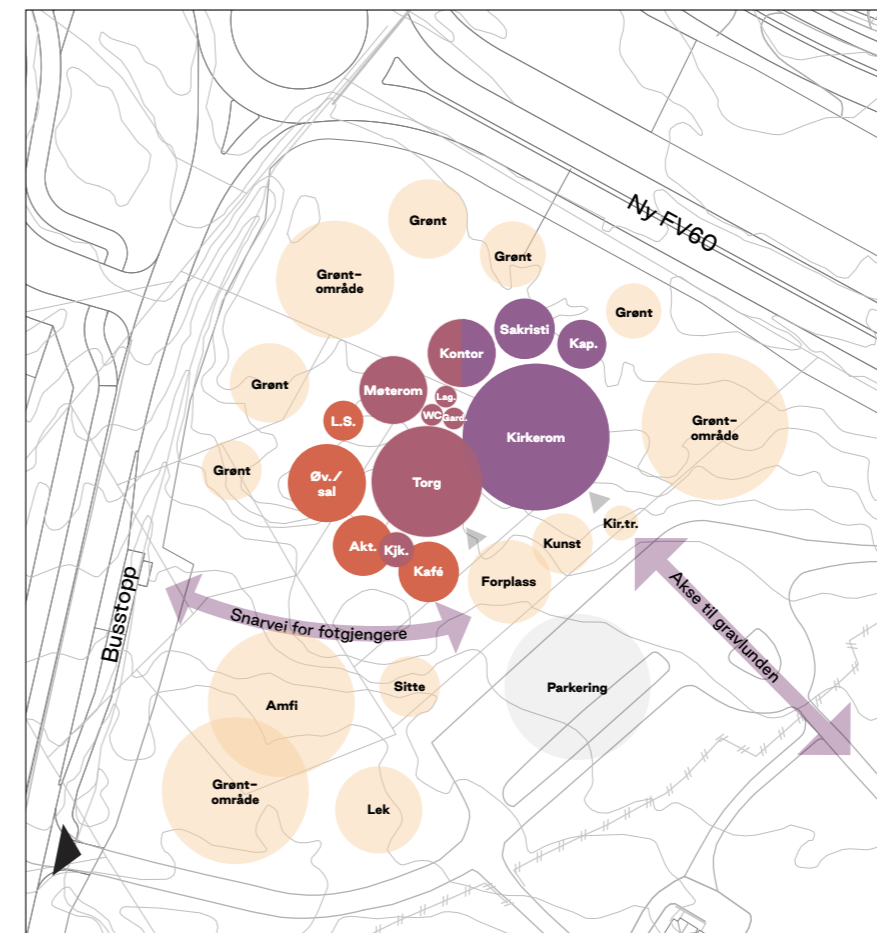
7. Hverdagsarena

8. Inkludering og lavterskel

9. Beredskap

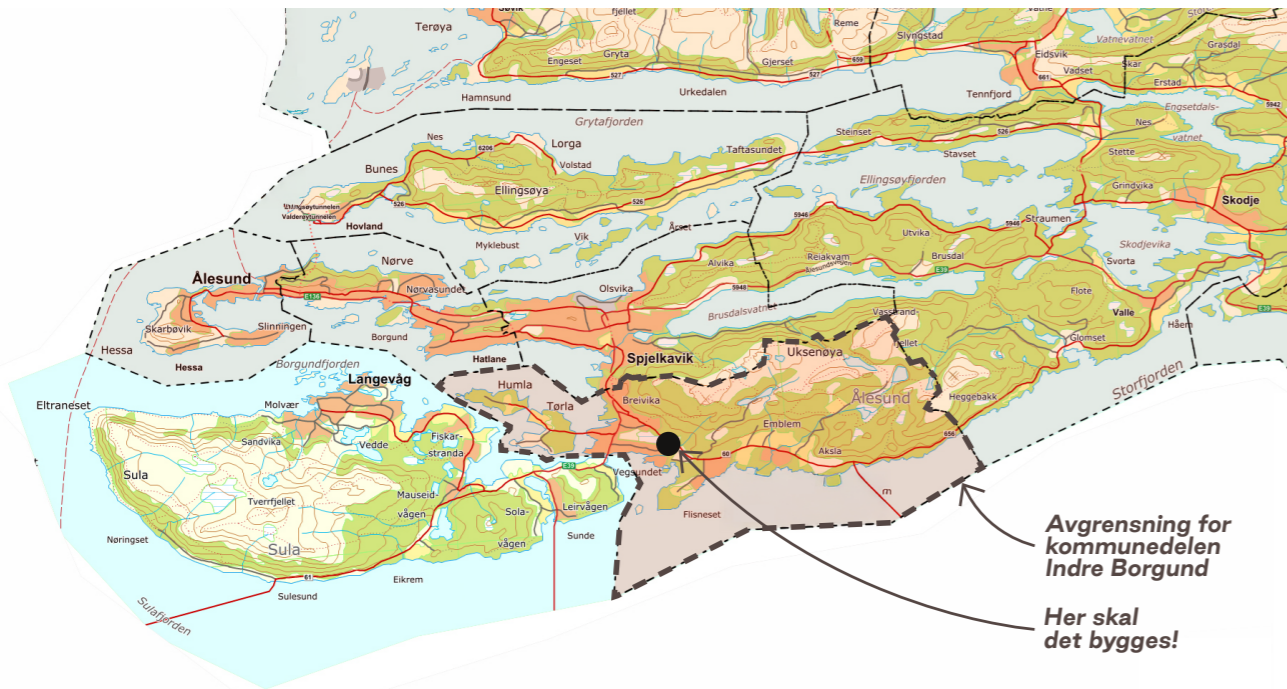

Foreløpig rom- og funksjonsprogram illustrert på tomten

01 PREMISSER

Kontekst

En tomt er ferdigregulert til formålet

KONTEKST

I snart 60 år har lokalsamfunnet på Hatlehol jobbet med å realisere en kirke i nærmiljøet. Det er samlet inn omtrent 12 millioner kroner fra privatpersoner til formålet. En tomt er allerede regulert til formålet. Forskjellige utfordringer har ført til at soknerådet har gått vekk fra et tidligere planlagt signalbygg. I stedet har de vedtatt å videreutvikle et bygg som svarer på dagens behov for åndelige, kulturelle og andre samfunnsoppgaver.

Derfor ønsker Ålesund kyrkjelege fellesråd og Spjelkavik sokneråd å utvikle konseptet videre. De beveger seg vekk fra å se på kirkebygget som et signalbygg i landskapet. I stedet ser de for seg et flerbrukshus med kirkerom – et funksjonelt og inkluderende bygg som svarer på de faktiske behovene i nærmiljøet, både i dag og fremover.

VISJONEN

Visjonen er å skape et nøkternt, fleksibelt og fremtidsrettet bygg med høy legitimitet i lokalsamfunnet. Her har kirkerommet en naturlig og viktig plass, men også andre aktiviteter hører hjemme i bygget, for eksempel kultur- og frivillighetsaktiviteter

og møteplasser for barn, ungdom og eldre.

Målet er å lage en arena for både hverdagsliv og fellesskap, med gudstjenester, livsriter og høytidsmarkeringer.

Bygget skal være en felles ressurs for Hatlehol, der både det åndelige og det sosiale livet i kommunedelen får gode rammer.

TOMTEN

Kommunen har avsatt en tomt midt i kommunedelen nær idrettsplass, skoler, butikksenter, legekontorer, omsorgsboliger, friluftsområder og ikke minst til gravstedet.

Tomten ligger langs riksveg 60 som nå oppgraderes som en stor del av Bypakken i Ålesund (www.bypakken.no). Med ca. 12 000 biler som passerer tomten i døgnet, vil den nye kirken være godt eksponert med lett adkomst.

Tomten har blitt brukt av forsamlingen til å ha dugnader for å lage kirkeved til inntekt for kirken og det har blitt gjennomført årlige friluftsgudstjenester slik at forsamlingen har følt en tilhørighet til stedet.

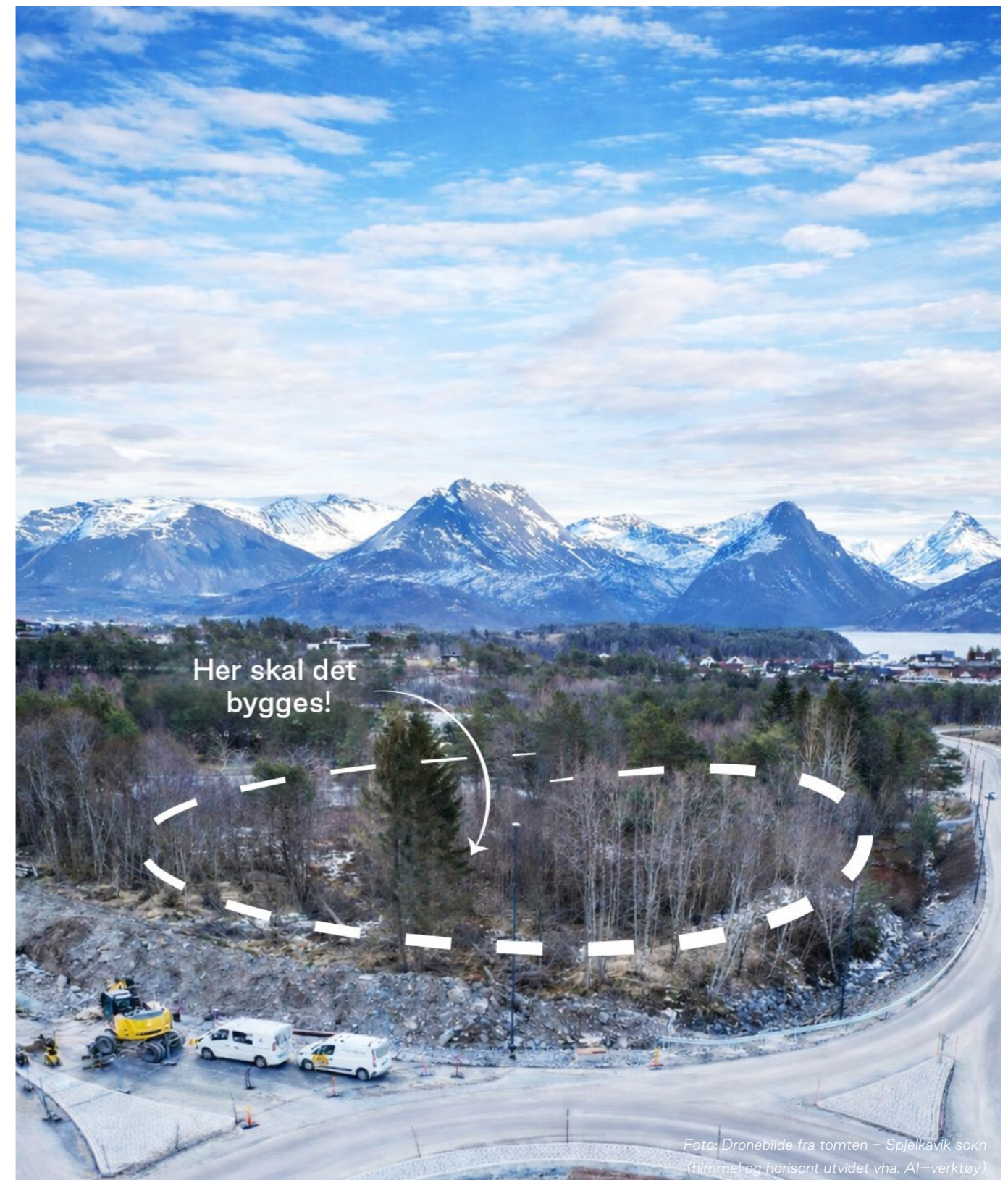
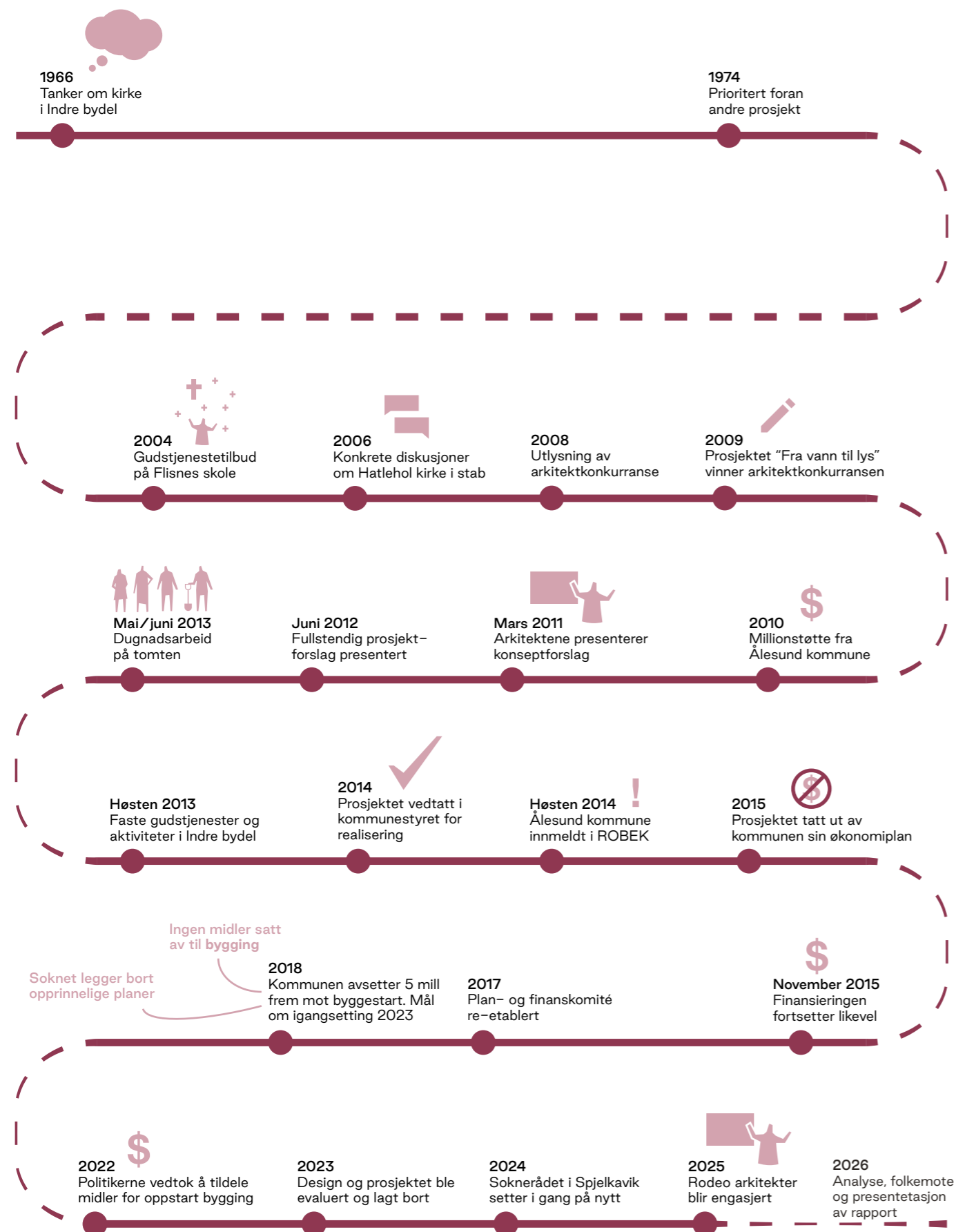

Foto: Dronebilde fra tomten – Spjelkavik sokn (himmel og horisont utvidet vha. AI-verktøy)

Tidslinje

Prosjektet "Fra vann til lys". Illustrasjon: Cornelius Vöge

Margit Vinnes med møteprotokollen for "Blindheim kirkeforening", der er alle møtene fra oppstarten for 60 år siden referert. Foto: Anders Gustavson Grytten

BAKGRUNN OG KONTEKST

Lenge før Volsdalen, Skarbøvik, Ellingsøy og Spjelkavik fikk sine kirker, har det vært gjort et utrettelig arbeid for å realisere Kirken på Hatlehol.

Planene om en kirke i området har eksistert i over 60 år. Gjennom Kirkeringene, utallige basarer, kollekter og private gaver har mennesker i bydelen bidratt trofast – alt med ett mål for øyet: En kirke i indre bydel, tett ved Hatlehol gravsted, til glede for lokalsamfunnet.

Frem mot 2014 ble det gjennomført en omfattende designkonkurranse og prosjektering av en ny kirke. Prosjektet fikk også tildelt midler med planlagt byggestart i 2024. Men i de ti årene som gikk fra designet sto ferdig til finansieringen var på plass, ble prosjektet ikke oppdatert verken teknisk eller økonomisk. Byggemetoder og krav i TEK-standardene hadde endret seg, og byggeprisene hadde økt betydelig – særlig som følge av pandemien. Etter en helhetsvurdering ble derfor det opprinnelige prosjektet vedtatt skrinlagt.

Tiden endrer seg, og behovene med den. Bydelen vokser og behovet for ei kirke er minst like stort nå som for 60 år siden.

Når vi nå starter arbeidet med et nytt prosjekt, er det avgjørende å finne ut hvilket bygg som er riktig for dagens situasjon og for kommende generasjoner. Det er nettopp dette vi håper arbeidet med denne rapporten skal gi oss svar på.

– soknerådsleder **Kjell-Egil Hanken**

Regulering og overordnede føringer

REGULERT TIL KIRKEFORMÅL

Fra Reguleringsplan for Fv. 60 Blindheim–Flisnes:

“Tomten er regulert til kirkeformål med tilhørende park- og parkeringsanlegg. Maksimal byggehøyde skal ikke overstige 15 m. Grad av utnytting settes til maks %-BYA=60%, inkludert parkering.

Støyvoller skal etableres samtidig med bygging av kirken, alternativt ved utbygging av fylkesvegen, avhengig av hva som blir bygget først. Støyskjermingstiltak må planlegges slik at de blir en integrert del av parkanlegget rundt kirken.” (4.4)

“Ålesund kommunes parkeringsnorm skal legges til grunn innenfor områdene [...]. Det skal også tilrettelegges for sykkelparkering [...]. De skal plasseres nær hovedinnganger og være delvis overbygde.” (3.9)

“Areal som ikke blir brukt til vegformål, skal brukes som tilstøtende formål eller gå tilbake til opprinnelig formål” (3.12)

“[Annen veggrunn – teknisk anlegg, offentlig] ... skal være offentlig, og kan benyttes til snøopplag, skjæringer, fyllinger, grøfter, rekkverk, murer og støyvoller. Det kan oppføres kommunaltekniske anlegg (inkl. trafo, pumpestasjoner m.m.), innenfor områdene for annen veggrunn.”

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

“Kommunen skal planlegge for framtidige endringer i befolkningssammansetninga, og ha god kapasitet i tenestene. Dette handlar m.a. om effektiv utnytting av ressursar og god tilrettelegging for alle grupper av befolkning.”

Utdrag strategier fra kommuneplanens samfunnsdel som gjelder livskvalitet for innbyggere:

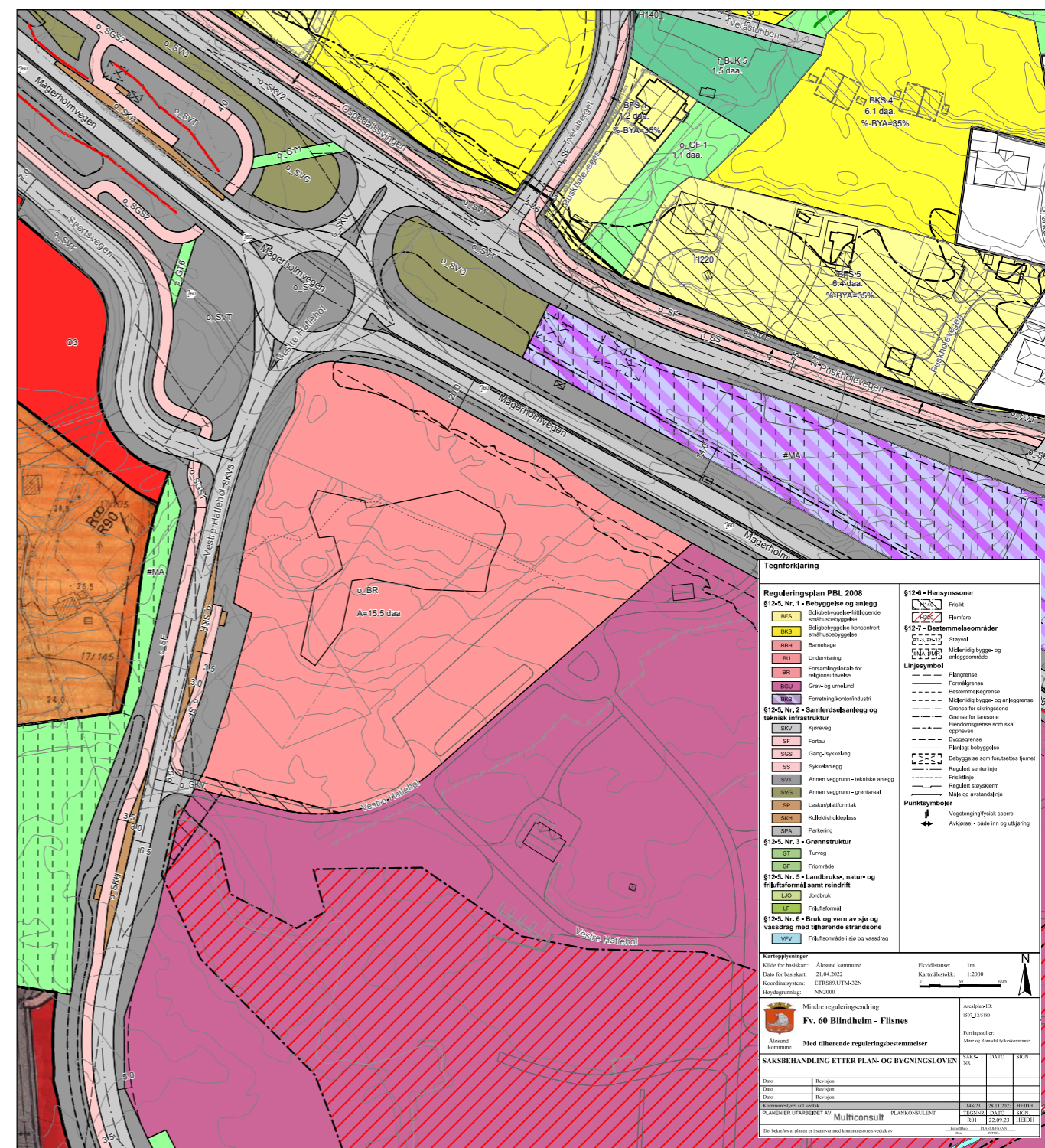
- Vi skal sikre mangfold og inkludering på tvers av funksjonsnivå, etnisitet, religion og seksuell legning.
- Vi skal skape gode arenaer for kvardagsaktivitet.
- Vi skal legge til rette for at innbyggerane kan delta i planlegginga av kommunen og eige lokalmiljø.
- Vi skal utvikle samarbeidsarenaer og nettverk for innbyggerar, næringsliv, utdanningsinstitusjonar og frivillig sektor.
- Vi skal legge til rette for at alle barn og unge har høve til å delta i fritidsaktivitetar.
- KILDE: <https://pub.framsikt.net/plan/alesund2020/plan-samfunnsdelen#/generic/summary/62bbfd56-e3d5-4680-8b75-56451269fe6f>

HVA BETYR DET?

Tomten på Hatlehol er i reguleringsplanen for Fv. 60 Blindheim–Flisnes regulert til kirkeformål av Ålesund kommune. **Det betyr at prosjektets grunnleggende premisser er at det skal etableres et bygg med et tydelig kirkerom og funksjoner knyttet til Den norske kirkes virksomhet.**

Reguleringen betyr likevel ikke at hele bygget må være forbeholdt kirkelig bruk, eller at andre funksjoner og brukergrupper må holdes utenfor. Det sentrale skillet går mellom kirkerommet og resten av bygget.

Selve kirkerommet er et vigslet rom og omfattes av egne kirkelige regler for bruk (se side 18). Øvrige deler av bygget kan derimot utvikles som åpne og fleksible arealer for hele lokalsamfunnet, uavhengig av tro, livssyn, alder og bakgrunn. Dette vil være i tråd med Ålesund kommunes mål om mangfold, inkludering, hverdagsaktivitet og samarbeid på tvers av innbyggere, frivillighet og offentlige aktører. Det samsvarer også med ambisjonen fra Ålesund kyrkjelege fellesråd og Spjelkavik sokn om å skape et åpent og inkluderende hus for hele Indre Borgund.

Kartutsnitt fra Reguleringsplan for Fv. 60 Blindheim – Flisnes

Rammer og lovverk for kirken

HVA SIER LOVEN?

Den tidligere Kirkeloven ble i 2020 erstattet med trossamfunnsloven som under § 15. Kirkebygg beskriver at "Kirkemøtet gir regler om krav til kirkebygg, forvaltning av kirkebygg og tilhørende fond, kirkebyggenes inventar og utstyr, og om bruk av kirkebygg, herunder betaling for bruk.". Kirkemøtet har av dette fastsatt "Regler om bruk av kirkene" og "Regler om liturgisk inventar og utstyr",

KIRKEROMMET

For kirken er selve kirkerommet helt sentralt. Det er noe mer enn et fysisk rom, og en avgjørende del av det å være kirke i verden; en bærer av symbolsk og åndelig betydning for mennesker. Et kirkerom er også et sted som skaper og styrker bånd mellom mennesker i et nærmiljø. Her samles mennesker i ulike livssituasjoner til fellesskap, her deles tro og tanker, bekymringer og uro, sorger og gleder. I tillegg til å være viktig for enkeltmennesket, er kirken en samfunnsaktør og del av den sosiale infrastrukturen. Dette innebærer en åpenhet og inkludering også hva gjelder utforming og innhold.

Kirkerommet defineres som den delen av kirkebygningen som utgjør selve kirkerommet med alter, korparti, hovedskip samt eventuelle sideskip og galleri.

Kirkerommet kan ikke brukes av ikke-kristne tros- og livssynssamfunn til utøvelse av deres tro eller religion. (§ 4)

Det er kun kirkerommet som blir viglet i hehold til forskrift om regler for bruk av kirker.

LITURGISK INVENTAR OG UTSTYR

"Regler om liturgisk inventar og utstyr" bestemmer hva som er nødvendig liturgisk inventar og utstyr i en kirke, og hva som kan komme i tillegg til dette. Reglene gir

også bestemmelser om utforming, godkjenning, bruk og forvaring av inventar og utstyr.

Inventar defineres som "Gjenstander som har sin permanente plassering i kirkerommet, enten det er fast montert eller løst. Kirkeklokker er å regne som inventar i dette regelverket.", mens *utstyr* defineres som "Gjenstander som brukes regelmessig i kirkerommet, men som ikke er permanent plassert der."

Viktig inventar inkluderer *alter, alterring, døpefont, prekestol/lesepult, orgel, kirkeklokker og stoler* for liturg. Av disse skal særlig alteret ha en fast plassering og være kirkerommets samlede midtpunkt også når rommet ikke er i bruk^[1]. Prekestol/lesepult bør også fortrinnsvis ha en fast plassering.

Samtidig fremkommer det at innredningen av kirkerommet skal fremme fleksibel praksis. Alterringen kan f.eks. være fast eller flyttbar.

Alt nytt inventar og utstyr skal på forhånd være godkjent av biskopen. Også midlertidig fjerning av inventar og utstyr skal skje etter samtykke fra biskopen.

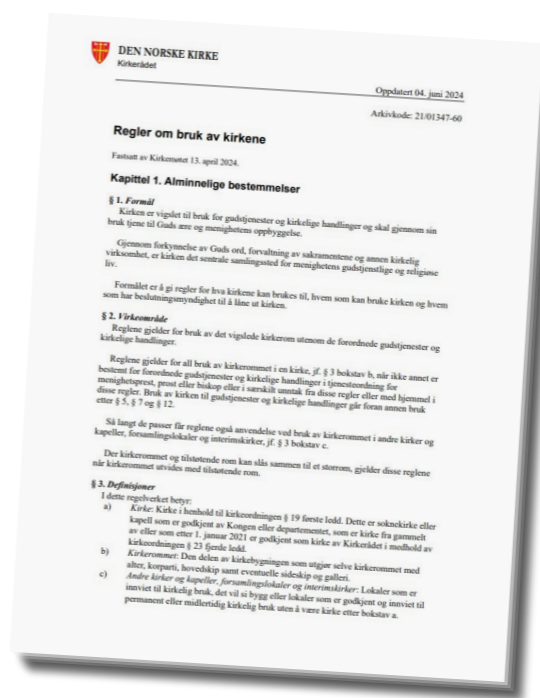
FORSLAG TIL ROMPROGRAM

Representanter fra forsamlingen og soknepresten har utarbeidet et forslag til romprogram med veiledning for utforming av disse, basert på tidligere behovskartlegging og oppdaterte rammer for dagens situasjon.

Her er det spesifisert behov for kirkerom, sakristi/lager/backstage, et kapell som kan gjøres livssynsnøytralt, et kirketorg, samt kirketrappen med hovedinngang. Flere av rommene er beskrevet med et flerbrukspreg.

ROMTYPE	ANTALL SITTEDE	FORSLAG M ²	KOMMENTAR
Kirkerommet	500	750	Allsidig kirkerom
Backstage / sakristi	-	120	Flere romløsninger
Kapell / ungdomssal	40	80	Søndagsskole, ungdomsarbeid og mindre seremonier
Kirketorg / ungdom	200	400	Åpent og innbydende
Kirketrappen	-	-	Se forklaring

Forslag til romprogram utarbeidet av representanter fra forsamlingen og sokneprest.

UTDRAG FRA "REGLER OM BRUK AV KIRKENE"

§ 1. Formål

Kirken er viglet til bruk for gudstjenester og kirkelige handlinger og skal gjennom sin bruk tjene til Guds ære og menighetens oppbyggelse.

§ 2. Virkeområde

Reglene gjelder for bruk av det viglede kirkerom utenom de forordnede gudstjenester og kirkelige handlinger.

Der kirkerommet og tilstøtende rom kan slås sammen til et storrrom, gjelder disse reglene når kirkerommet utvides med tilstøtende rom

[...] Bruk av kirken til gudstjenester og kirkelige handlinger går foran annen bruk etter § 5, § 7 og § 12.

§ 3. Definisjoner

Kirkerommet: Den delen av kirkebygningen som utgjør selve kirkerommet med alter, korparti, hovedskip samt eventuelle sideskip og galleri.

§ 4. Generelle bestemmelser

Kirken med tilbehør skal behandles forsvarlig og med respekt.

Kirken kan ta all kunst, alle kunstformer og alle kunstuttrykk i bruk i kirkerommet med dets liturgiske inventar og utstyr, så sant det tjener det kristne budskap og lar kirkerommets særlige egenart komme til utfoldelse.

Kirken må ikke brukes til politisk møte eller virksomhet.

Kirken må ikke brukes til kommersielle formål.

Kirkerommet kan ikke brukes av ikke-kristne tros- og livssynssamfunn til utøvelse av deres tro eller religion.

§ 7. Utlån til medlemmer av Den norske kirke

Til medlemmer av Den norske kirke kan menighetsrådet låne ut kirken til

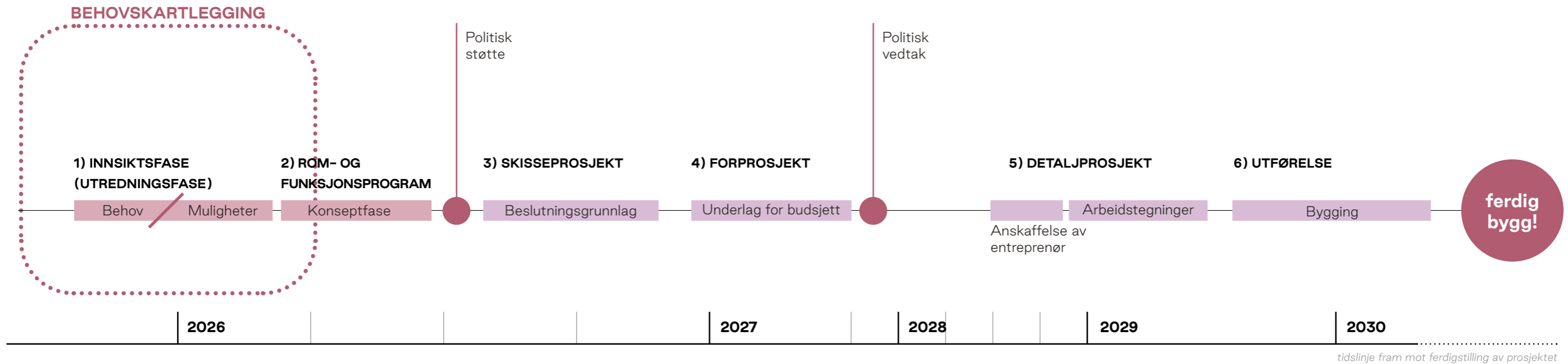
- gudstjenester,
- oppbyggelige møter,
- trosopplæring, diakoni, kirkemusikk,
- stillehet, lystenning og bønn,
- omvisning og turistbesøk,
- konsserter, utstillinger og andre kirkelige og kulturelle arrangementer som faller inn under formålet i § 1 og som ikke strider mot § 4 tredje til syvende ledd.

§ 8. Utlån til andre enn medlemmer av Den norske kirke

Menighetsrådet kan låne ut kirken til andre til formål som nevnt i § 7 bokstav e og f, dersom det ikke strider mot § 4.

Prosess og hensikt

DE LANGE PROSESSLINJENE OG VIKTIGE BESLUTNINGER

Målet er å ha et tegnet og prosjektert bygg som enten kan bygges i ett eller flere trinn. Skisseprosjekt med kostnadsestimat skal være klart til budsjettarbeid høsten 2027 – da er det også valg i kommunen.

Det store spørsmålet er hvilke behov og ønsker et slikt prosjekt kan dekke for lokalbefolkningen på Hatlehol – for de som er troende og de som ikke er det.

Et byggeprosjekt følger fastlagte trinn, som definert i Arkitektens ytelsesbeskrivelse (AY). Etter rom- og funksjonsprogrammet er ferdigstilt, skal prosjektet gjennom skisseprosjektfasen, forprosjektfasen og detaljprosjektfasen, før prosjektet er klart til å bygges på tomten. Beskrivelsene av de følgende fasene er hentet fra AY:

SKISSEPROSJEKTFASEN

Formålet med fasen er å velge et fysisk og funksjonelt konsept. Ved avsluttet skisseprosjekt skal de prosjekterte løsninger være brakt til et nivå der relevante alternative prinsippvalg og

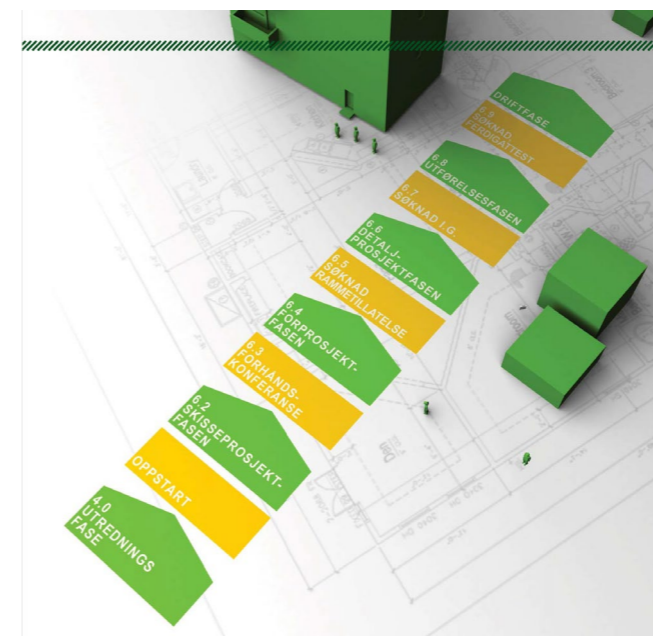
hovedsystemløsninger er omtalt med fordeler og ulemper, og det er anført hvilke av disse løsningene det anbefales å arbeide videre med i forprosjekt, samt hvilke utredninger som er påkrevd i den forbindelse.

FORPROSJEKTFASEN

Med forprosjekt forstås prosessen frem til og med presentasjon av forprosjekt og underlag for søknad om rammetillatelse. Mens skisseprosjektet undersøker muligheter og foreslår løsninger, skal forprosjektet avveie disse forslagene ift. Oppdragsgivers kommentarer, foreta systemvalg og bearbeide prosjektet til gjennomarbeidede og dokumenterbare utkast til løsninger. Fasen innebærer valg av teknisk, funksjonell og fysisk struktur. Prosjektets endelige form klarlegges.

DETALJPROSJEKT

Grunnlaget for detaljprosjektet er normalt et godkjent forprosjekt. Det forutsettes at evt. justering og komplettering av forprosjektet foregår i denne fasen. Et godkjent detaljprosjekt må omfatte alle relevante fag slik at man kan få en samlet oversikt over tekniske løsninger, materialbruk, mengder og kostnader.

Figur fra Arkitektens Ytelsesbeskrivelse.

HENSIKT MED BEHOVSKARTLEGGINGEN

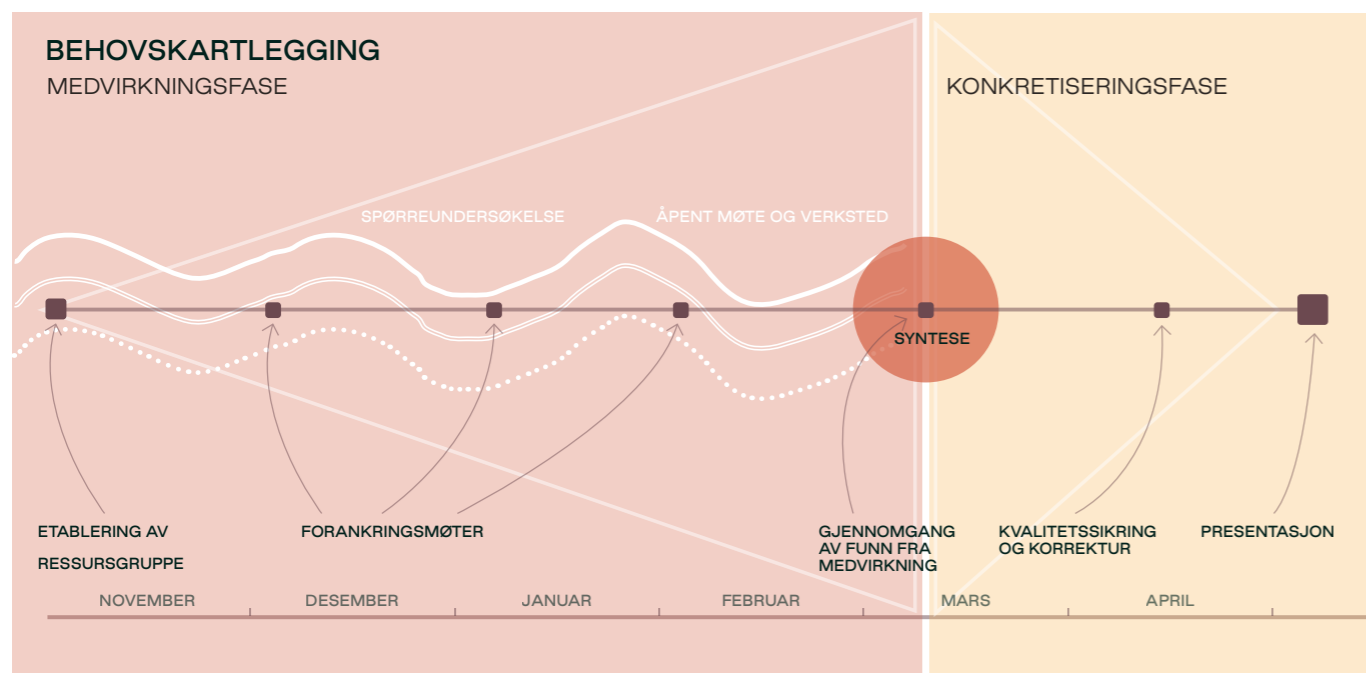
Dette dokumentet tar for seg Utredningsfasen/ innsiktsfasen fram til rom- og funksjonsprogram.

Hensikten med behovskartleggingen har vært todelt. For det første har målet vært å gjennomføre **en bred og inkluderende kartlegging av behov**, som danner grunnlag for å utvikle et bygg med høy lokal legitimitet og samfunnsrelevans.

For det andre har hensikten vært å utarbeide et **overordnet rom- og funksjonsprogram**, med tilhørende **anbefalinger** for en bygning som svarer på de identifiserte behovene.

Behovskartleggingen og det grove rom- og funksjonsprogrammet skal samlet sett danne grunnlag for videre prosjektering og politisk behandling.

Prosjektplan

Grov prosjektplan: Behovskartlegging, først i en «åpen fase» med kvalitativ og kvantitativ medvirkning, etterfulgt av en konkretiseringsfase der et grovt rom- og funksjonsprogram defineres.

HVORDAN HAR VI GJORT BEHOVSKARTLEGGINGEN?

Behovskartleggingen er gjennomført som en strukturert prosess med mål om å etablere et godt og relevant beslutningsgrunnlag for videre arbeid. Vi har tatt utgangspunkt i erfaringer fra lignende prosjekter, og tilpasset opplegget til lokale forhold, premisser og aktørbildet på Hatlehol.

Proessen startet med et oppstartsmøte med oppdragsgiver, der vi avklarte mål, rammer og forventninger. Videre gikk vi gjennom relevante planer, tidligere innspill og tilgjengelig kunnskap om området, inkludert befolkningssammensetning i Indre Borgund samt befarig på stedet. Parallelt etablerte vi både en arbeidsgruppe og en ressursgruppe (se side 23), som har fulgt arbeidet og bidratt med innspill og kvalitetssikring underveis. Sammen kartla vi også aktuelle aktører og målgrupper. Denne fasen ga et godt grunnlag for å planlegge medvirkningsprosessen og sikre at vi nådde ut til relevante grupper.

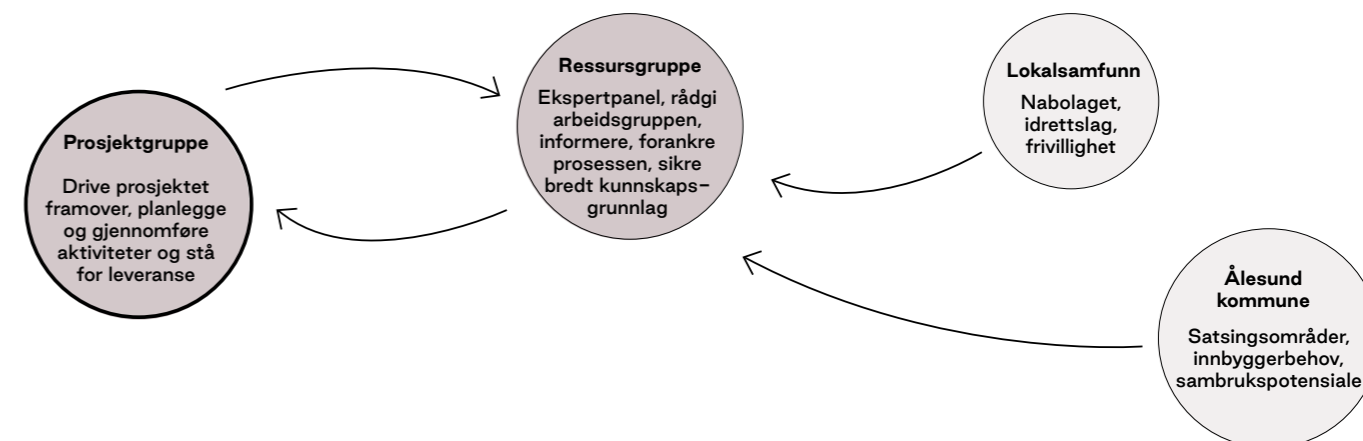
I selve medvirkningen kombinerte vi kvalitative og kvantitative metoder for å få en helhetlig forståelse av

behovene i lokalsamfunnet. Først ble det gjennomført en digital spørreundersøkelse (se side 26), utviklet i samarbeid med ressursgruppen. Undersøkelsen var rettet mot innbyggere i Indre Borgund og lokale aktører, og ga et bredt datagrunnlag som gjorde det mulig å sammenligne og vekte ulike behov. Deretter ble det avholdt et åpent møte med workshop (se side 28) og et eget verksted med ungdom (se side 30). Denne kombinasjonen av metoder ga både bredde og dybde i innsikten, og bidro til å styrke eierskap og engasjement rundt prosjektet.

Etter datainnsamlingsarbeidet ble alle innspill analysert og syntetisert på tvers av metodene. Dette resulterte i ni overordnede funn som ligger til grunn for anbefalingene i rapporten. Funnene danner grunnlag for både et overordnet rom- og funksjonsprogram og videre prosessuelle anbefalinger.

Arbeidet samlet og dokumentert i denne rapporten. Rapporten skal brukes videre i dialog med politikere, administrasjon og samarbeidspartnere, og danner et utgangspunkt for det videre arbeidet med prosjektet.

Prosjektorganisering

Skjematisk organisering av prosjektet.

Bred behovskartlegging krever bred involvering, samtidig som det forutsetter tydelig prosessledelse som driver arbeidet fremover. For å ivareta begge deler ble det etablert en prosjektgruppe og en ressursgruppe, med ulike roller og mandat.

PROSJEKTGRUPPE

Prosjektgruppen har hatt ansvar for å drive prosjektet frem, inkludert planlegging og gjennomføring av prosess og aktiviteter, oppfølging av framdrift og utarbeidelse av både del- og sluttleveranser.

Arbeidet er gjennomført i tett samarbeid med oppdragsgiver. **Andrea Hunger** (kirkeverge) har fungert som prosjektleder på oppdragsgivers side, sammen med **Arnstein Leif Myklebust** fra Ålesund kyrkjelege fellesråd. I tillegg har soknerådsleder **Kjell-Egil Hanken** og **Astrid J. Eide** fra Spjelkavik sokn vært involvert i prosjektgruppen. Deres engasjement har vært svært viktig for prosjektgjennomføringen.

Rodeo arkitekter har vært ansvarlig konsulent for prosjektet: miljøpsykolog **Aga Skorupka** har vært prosjektleder, med arkitekt og partner **Anne Gjesdal Bjørndal** som støtte i prosessledelsen. **Ruben Ratkusic** har hatt en sentral rolle i produksjon av materiell.

RESSURSGRUPPE

Ressursgruppen ble etablert som et rådgivende og forankrende organ, og har bidratt til løpende statusoppfølging, kvalitetssikring og viktige perspektiver underveis. Gruppen har fulgt prosjektet gjennom hele behovskartleggingen og har bidratt til å styrke både framdrift og forankring.

Gruppen har bestått av representanter fra både kommunen og lokalsamfunnet. **Miki Campins**, konstituert virksomhetsleder ved Ålesund kulturskole, har deltatt som administrativ representant med forankring i Kommunalområde samfunn. **Audun Røyset**, politisk representant fra Kultur- og oppvekstutvalget, har bidratt med perspektiver på prioriteringer og politiske prosesser. Fra det kirkelige lokalsamfunnet har **Bjørn Halfdan Leine** (forsamlingen) og sokneprest **Anders Grytten** deltatt. **Harald Eidsaa**, tidligere rektor ved Blindheim ungdomsskole, har særlig bidratt til å ivareta barn og unges perspektiver, blant annet gjennom dialog med skolen.

Ressursgruppens arbeid har vært sentralt for å sikre bredde i perspektiver, kritiske innspill og god lokal forankring.

Spørreundersøkelse

Annonsen i Sunnmørsposten

METODE

En åpen, digital kvantitativ spørreundersøkelse med noen åpne spørsmål ble utarbeidet av Rodeo arkitekter, hvor både prosjektgruppen og ressursgruppen bidro til å formulere spørsmålene og kvalitetssikre spørreskjemaet.

Målgruppen var alle over 16 år som bor i Indre Borgund (området omfatter Tørla–Humla, Vegsund, Blindheim, Myrland, Hatlehol, Flisnes og Emblem, og strekker seg østover mot gamle kommunegrensen).

Respondentene ble rekruttert gjennom kommunens nettside, sosiale medier (Facebook-grupper), gjennom annonser i Sunnmørsposten, både i papirutgave og digitalt. Den ble også sendt av prosjektgruppen direkte til lokale aktører.

Undersøkelsen var åpen over en relativt lang periode (19. desember 2025 – 21. januar 2026) og ble promotert flere ganger i ulike kanaler. Dette bidro positivt til bredde i deltakelsen, **men innebar samtidig at utvalget er selvselektivt.**

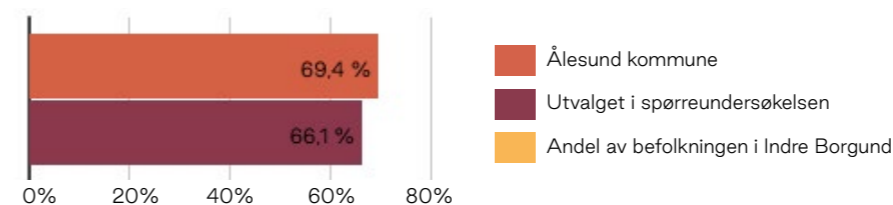
UTVALGET

Indre Borgund hadde i 2025 et folketall på 10 282 innbyggere, hvorav 8 234 var over 16 år (kilde: Kommunedelsutvalgets årsmelding for 2025). Spørreundersøkelsen ble besvart av 355 personer (alle fra unike IP-adresser), noe som gir et solid datagrunnlag med en beregnet feilmargen på om lag ±5 prosent ved 95 prosent konfidensnivå.

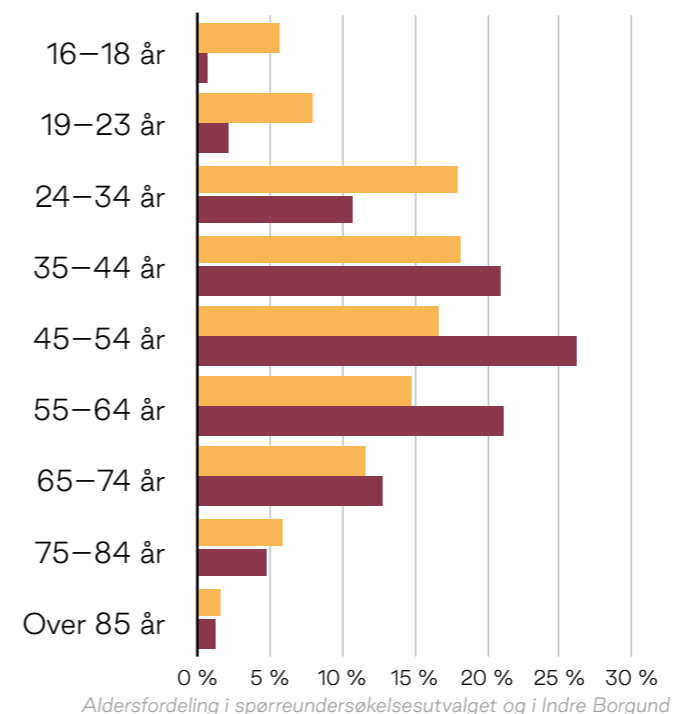
Utvalget er likevel selvrekruert, og representerer derfor i større grad engasjerte innbyggere enn et tilfeldig trukket utvalg. Gitt tematikken er det rimelig å anta at både personer med positive og kritiske holdninger til kirke har vært mobilisert.

Sammensetningen av utvalget tyder samtidig på en relativt god balanse når det gjelder tilknytning til Den norske kirke. Andelen som oppgir medlemskap i Den norske kirke er 66,1 prosent i utvalget, sammenlignet med 69,4 prosent i Ålesund kommune (SSB). Avviket vurderes som lite, og gir ikke grunnlag for å anta systematisk skjevhet i holdninger.

MEDLEMMER I DEN NORSKE KIRKE

ALDERSFORDELING

Aldersfordeling i spørreundersøkelsesutvalget og i Indre Borgund

REPRESENTASJON

Gruppe	Andel av befolkningen	Andel i utvalget
16–18 år	5,6 %	0,5 %
19–23 år	7,9 %	2,2 %
24–34 år	17,9 %	10,7 %
75–84 år	5,8 %	4,7 %
85 år og eldre	1,6 %	1,1 %
Menn	50,0 %	ca. 39,4 %
Husholdninger med barn	Større andel	Lavere andel

Oversikt over underrepresenterte grupper i utvalget sammenlignet med befolkningssammensetningen i Indre Borgund

UNDERREPRESENTERTE GRUPPER

Sammenligning mellom befolkningsdata i Indre Borgund for øvrig og utvalget i spørreundersøkelsen viser at enkelte grupper er over- og underrepresentert:

- **Aldersfordeling:** Unge voksne (16–34 år) er tydelig underrepresentert, mens aldersgruppene 35–64 år er overrepresentert. Eldre over 65 år ligger nærmere befolkningsfordelingen, men de eldste aldersgruppene er noe underrepresentert.
- **Kjønn:** Kvinner er klart overrepresentert i utvalget sammenlignet med befolkningen, mens menn er tilsvarende underrepresentert.
- **Husholdningstype:** Enkelte husholdningstyper (blant annet husholdninger uten barn) er sterkere representert enn husholdninger med barn.

Disse skjevhetene er typiske for åpne, digitale spørreundersøkelser og medvirkningsprosesser generelt og må tas i betraktning ved tolkning av resultatene. Samtidig er omfanget av besvarelser såpass høyt at resultatene gir et godt og robust bilde av behov og preferanser i befolkningen.

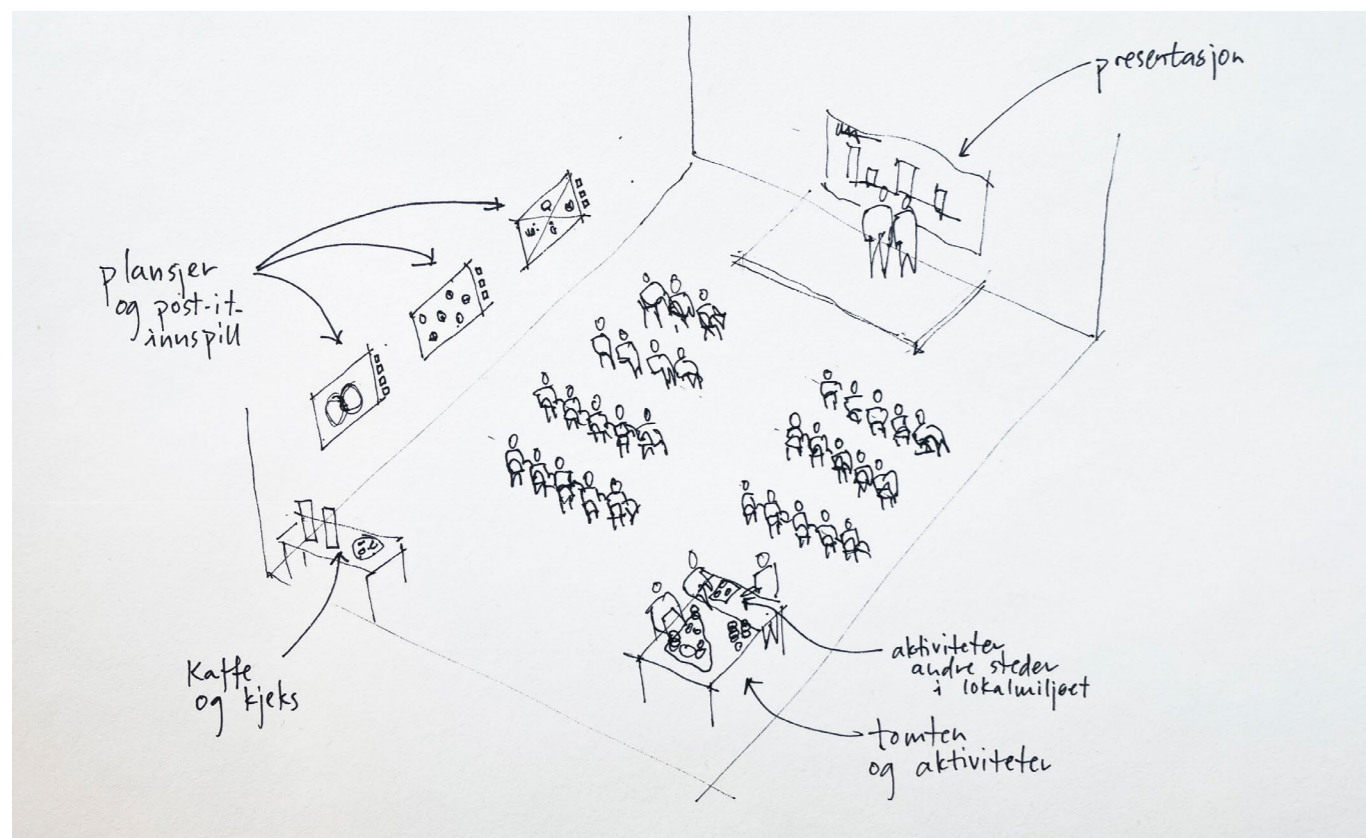
KVALITATIV UTJEVNING OG UTFYLNING

Det er vurdert om datamaterialet bør vektas for å korrigere skjevheter i utvalget. På grunn av svært få respondenter i enkelte aldersgrupper, særlig blant unge voksne, vurderes vektning som metodisk lite robust og anbefales derfor ikke. Resultatene presenteres derfor uvektet, og eventuelle skjevheter er håndtert gjennom triangulering med kvalitative metoder. Dette styrker kunnskapsgrunnlaget og gir et mer helhetlig bilde av behov og perspektiver.

Noen tiltak som ble gjort for å korrigere skjevheter:

- **Målrettede tiltak for å supplere datagrunnlaget:** Etter at datainnsamlingen var avsluttet, ble det identifisert en tydelig underrepresentasjon av eldre. Innsamlingen ble derfor gjenåpnet, og det ble etablert direkte kontakt med seniorgruppen i Blindheim idrettslag, som bidro til å mobilisere flere respondenter i denne aldersgruppen.
- **Åpent møte for lokalbefolkningen,** der funn ble presentert og diskutert, ga rom for utdyping og nye innspill fra grupper med lav digital deltakelse.
- **Egen workshop for ungdom,** som er en underrepresentert gruppe i spørreundersøkelsen.

Åpent møte med workshop

Skisse til organisering av åpent møte.

ÅPENT MØTE

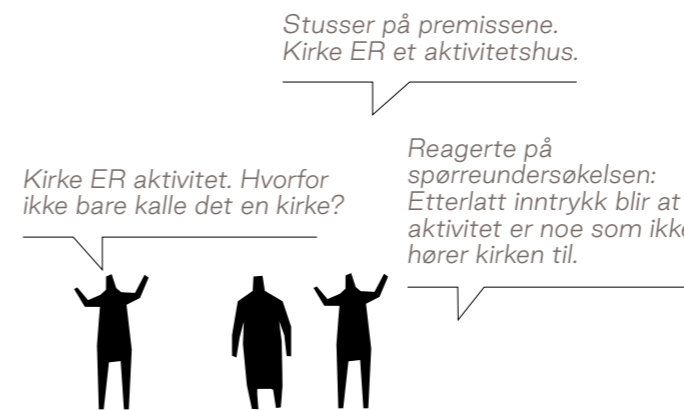
Som en del av medvirkningsprosessen ble det avholdt et åpent møte 11. februar 2026 på Blindheim klubbhus. Møtet ble annonsert i de samme kanalene som spørreundersøkelsen, i tillegg til at arbeidsgruppen hang opp plakater i nærområdet. Oppmøtet var stort, med rundt 130 deltakere.

Møtet startet med en introduksjon ved kirkevergen, som redegjorde for bakgrunn, premisser og hensikt med behovskartleggingen. Deretter presenterte Rodeo hovedfunnene fra spørreundersøkelsen. Presentasjonen ble fulgt av spørsmål og innspill fra deltakerne. Disse oppsummeres på neste side.

Etter pausen fortsatte møtet med en workshop (se side 32).

Ny møteplass og kirke på Hatlehol

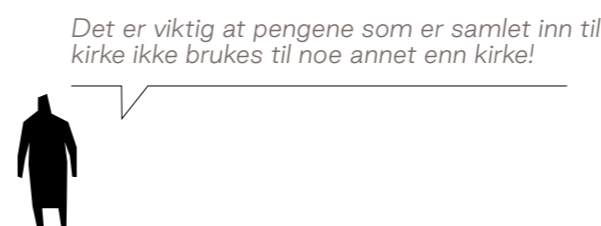

KIRKE ER ET «AKTIVITETSHUS»!

Det ble reist tydelige spørsmål ved premisset om å skille mellom «kirke» og «aktivitetshus». Flere deltakere pekte på at kirken i seg selv allerede fungerer som et «aktivitetshus» – en arena for fellesskap, kultur, samtaler og livsriter på tvers av generasjoner. Innspillene uttrykte bekymring for at begrepsbruken kan skape et kunstig skille, og i verste fall bidra til å nedtone kirkerommets betydning.

Spørsmålet handler derfor ikke om enten kirke eller aktivitet, men om hvordan kirkerommet kan være bærende elementet i et bygg med bred bruk, og hvordan bygget kan være en inkluderende møteplass for alle som bor i Indre Borgund.

(Les mer om utfordringer med begrepet «aktivitetshus» og forslaget til et annet begrep på side 38)

AFFEKSJONS- OG ØKONOMISK VERDI

Engasjementet rundt prosjektet vitner om en sterk affeksjonsverdi knyttet til kirken som institusjon og idé. Lokalsamfunnet har over lang tid arbeidet for å realisere en kirke på Hatlehol, og det er samlet inn betydelige midler til formålet. Dette skaper både eierskap og forventninger, men også en tydelig bekymring for at midlene ikke skal brukes i tråd med intensjonen til forsamlingen. I det åpne møtet understreket flere viktigheten av at kirken ikke «utvannes» i møte med andre funksjoner, og at estetikk, symbolikk og tradisjon ivaretas.

Det er ikke mulig å få flertall for kirke i Indre bydel. Det er kun mulig hvis vi kombinerer kirke og aktivitetshus. Kan være fysisk adskilt fra hverandre. Det er viktig at vi ikke vender tilbake til et ønske om kun kirke.

DET BLIR IKKE KIRKE UTEN «AKTIVITETSHUS»

Samtidig som flere uttrykte skepsis til premisset om skille mellom «kirke» og «aktivitetshus», ble det i møtet også tydelig at kombinasjonen av kirke og «aktivitetshus» ikke bare er et faglig valg, men en politisk forutsetning. En politisk representant påpekte at det ikke er mulig å oppnå flertall for et rent kirkebygg i denne delen av byen. For å sikre nødvendig politisk støtte og finansiering, må prosjektet svare på bredere samfunnsbehov enn kun de kirkelige. Flerbruk fremstår dermed som en strategisk nødvendighet: et grep som gjør bygget relevant for flere grupper og som styrker prosjektets legitimitet. Uten en slik utvidelse av formålet vil realisering av prosjektet være lite sannsynlig.

Spjelkavik kirke er overbooket.

SPJELKAVIK KIRKE HAR IKKE KAPASITET

Behovet for ny kirke understøttes også av konkrete kapasitetsutfordringer i dagens tilbud. Spjelkavik kirke beskrives som overbooket. Dette gjelder særlig livsriter som gravferd og minnesamvær, men også løpende aktiviteter for barn og unge. Samtidig er Indre Borgund i vekst, med økende befolkning og mange barnefamilier, noe som ytterligere forsterker behovet for flere og mer fleksible møteplasser. En ny kirke på Hatlehol vil derfor ikke bare være et supplement, men et nødvendig grep for å sikre tilstrekkelig kapasitet for befolkningen i området.

Behovskartlegging for en ny type møteplass i Indre Borgund

Åpent møte med workshop

WORKSHOP

Opplegget var strukturert sånn at man gruppevis kom med innspill under tematiske overskrifter:

- Tro og livssyn
- Møteplasser
- Kultur og aktivitet
- «Din idé»

Dette ga mulighet til å rydde litt i forslagene, samtidig som deltakere ble oppmuntret til å ta i bruk sin kreativitet.

Workshop var strukturert slik at man gruppevis kom med innspill under 3 tematiske overskrifter. Deretter fulgte to kartbaserte øvelser, hvor hensikten var å plassere forslagene på kart. Dette ga mulighet til å rydde litt i forslagene, samtidig som deltakere ble oppmuntret til å ta i bruk sin kreativitet. Her følger en oppsummering av materialet, med delanalyser.

Deretter fulgte to kartbaserte øvelser, hvor hensikten var å plassere forslagene:

- Hva bør det satses på i «aktivitetshus» og kirke?
- Hva hører hjemme andre steder?

Denne øvelsen gjorde innspillene konkret og geografisk forankret. Her følger en oppsummering av materialet, med delanalyser, og til slutt en sammenstilling av alt materialet og konklusjon.

HOVEDFUNN

Innspillene fra workshopen viser et tydelig ønske om et flerfunksjonelt bygg som rommer mer enn et tradisjonelt «aktivitetshus». Man ønsker et felles samlingspunkt for hele lokalmiljøet, der kirke, kultur, frivillighet og hverdagsliv veves sammen.

Møteplassfunksjonen står helt sentralt. Kafé nevnes gjentatte ganger – som sosial arena for unge og eldre, som samlingssted etter gravferd og som lavterskeltilbud i hverdagen. Forslag om samarbeid om drift, ansettelse av ungdom og en samskappingskoordinator signaliserer et ønske om lokal forankring og medansvar. Bygget skal være et sted man kan være uten krav om prestasjon – et åpent hus med fleksible rom for organisasjoner, frivillighet, språkkafé og inkluderende fellesskap.

Barn og unge fremheves som særlig viktige målgrupper. Det etterspørres trygge arenaer etter skoletid og i helger: ungdomsklubb, leksehjelp, kreative verksteder og rom for fysisk utfoldelse. Samtidig løftes familietiltak som felles middager og temakvelder, og tilbud til eldre som seniordans, kafé og foredrag. Ambisjonen er tydelig generasjonsmøte – ikke separate tilbud, men et sted der ulike aldre kan eksistere side om side.

Kulturbehøvet er markant. Det pekes på mangel på lokal kulturscene og ønskes konserter, kor, teater, kunst, film og produksjonsstudio. Fleksible rom og justerbar akustikk, særlig i kirkerommet, anses som avgjørende for sambruk mellom kultur og kirkelige handlinger.

Tro- og livssynsdimensjonen er samtidig grunnleggende: et fullverdig kirkerom for gudstjenester, dåp, konfirmasjon, vielser, gravferd, samtaler og stillhet.

Samlet viser innspillene en klar retning: en møteplass med kirke – et identitetsskapende, inkluderende og fleksibelt fellesskapsbygg for hele lokalmiljøet.

Forhåndsutfylte og åpne brikker ble lagt frem til deltakerne.

Workshop med ungdom

Workshop med ungdom

WORKSHOP

For å sikre bred medvirkning besøkte Rodeo arkitekter og kirkevergen også Blindheim ungdomsskole 12. februar 2026. Elever på 9. trinn deltok i verksted og kom med forslag til aktiviteter både inne i og utenfor det framtidige bygget.

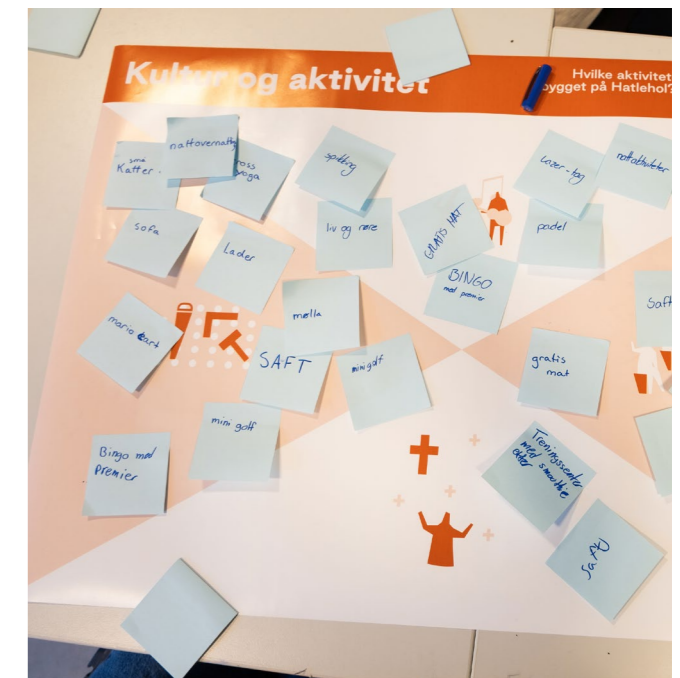
HOVEDFUNN

Innspillene fra ungdomsworkshopen viser et tydelig ønske om et bygg som oppleves levende, sosialt og fullt av aktivitet. For ungdommene handler det ikke primært om et tradisjonelt kultur- eller forsamlingshus, men om et attraktivt samlingssted med høy underholdningsverdi og rom for både lek og fellesskap.

Et hovedfunn er ønsket om varierte og engasjerende aktiviteter. Klassiske tilbud som biljard, bordtennis, dart, shuffleboard og brettspill går igjen, sammen med gamingrom og e-sport. Samtidig foreslås mer spektakulære funksjoner som laser tag, VR-rom, go-kart, paintball, ishall, padel og svømmehall. Dette viser et sterkt behov for både fysisk aktivitet og konkurransepregede opplevelser, men også for sosial spilling og lavterskeltilbud. Musikkrom,

Plansjer fra workshop med ungdom

Plansjer fra workshop med ungdom

bandrom, karaoke og produksjonsstudio peker mot et ønske om kreative arenaer der ungdom kan skape selv – ikke bare konsumere. Kino, storskjermvisninger og arrangementer understreker behovet for felles opplevelser.

Et gjennomgående og tydelig poeng er behovet for en egen ungdomssone. Formuleringer som «egen plass», «plass for ungdom» og «eget ungdomsrom» gjentas flere ganger. Sofaer, chill-soner og uformelle møteplasser fremheves som viktige. Ungdommene ønsker et sted å være uten krav om prestasjon – et sosialt rom der man kan henge, også på kveldstid og gjerne med nattaktiviteter eller arrangementer.

Mat og servering fremstår som en sentral drivkraft. Kafé, gratis mat, buffet, pizza, taco, sushi, smoothie og brus nevnes hyppig. Mat forstås som noe som skaper stemning og trekker folk sammen. Forslag

om kokkeskole og matlaging viser også interesse for deltakelse og fellesskap rundt kjøkkenet.

Kirkerelaterte funksjoner nevnes, men primært knyttet til seremonier som dåp, konfirmasjon og bryllup, samt rom for stillhet og samtale. Dette indikerer at kirken aksepteres som en del av helheten, men ikke som hovedattraksjon i ungdommenes perspektiv.

Samlet peker innspillene mot et stort, åpent og fargerikt bygg – et inkluderende og fleksibelt samlingspunkt med tydelig ungdomsprofil og høy aktivitetsfaktor.

Behov

Syntese

Det følgende kapittelet er resultatet av en samlet analyse av både kvantitative og kvalitative data. Formålet har vært å identifisere hvilke behov, forventninger og prioriteringer som fremstår som mest robuste når man ser materialet i sammenheng – på tvers av spørreundersøkelse, åpent møte og workshop med ungdom.

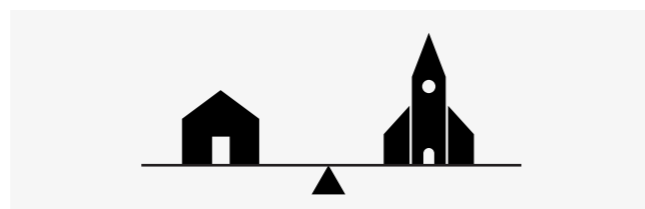
Den kvantitative spørreundersøkelsen gir særlig innsikt i omfang, prioritering og brukspotensial. Den kvalitative medvirkningen gir på sin side dybde og nyanser. Her kommer argumentasjon, bekymringer og engasjement tydeligere fram. Diskusjonene synliggjør ikke bare hva folk ønsker, men også hvorfor. De kvalitative innspillene har vært avgjørende for å forstå spenninger i materialet, for eksempel forholdet mellom kirkerommets sakrale identitet og ønsket om fleksibilitet, eller balansen mellom organiserte aktiviteter og uformelle møteplasser.

I analysearbeidet har vi sett systematisk etter mønstre som går igjen på tvers av metodene. Funnene er ikke basert på enkeltutsagn eller isolerte tall, men på temaer som enten:

- får tydelig oppslutning i spørreundersøkelsen,
- går igjen i fritekstsvar,
- løftes frem i workshopene,
- eller oppstår som sammenfallende prioriteringer i flere deler av materialet.

Når både kvantitative prioriteringer og kvalitative diskusjoner peker i samme retning, styrkes funnets robusthet. Der det finnes spenninger eller ulike perspektiver, er dette synliggjort som en del av analysen.

De ni hovedfunnene representerer dermed ikke en opplisting av enkeltønsker, men en syntese av hva som fremstår som strukturelt viktig for lokalsamfunnet: hvilke funksjoner som mangler, hvilke målgrupper som må prioriteres, og hvilke kvaliteter som bør ligge til grunn for utviklingen av bygget på Hatlehol.

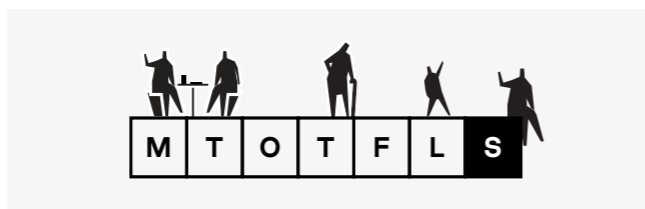
1 JA, TAKK , BEGGE DELER! MØTEPlass OG KIRKE

Flertallet av innbyggerne ønsker en løsning som rommer både kirkerom og møteplass. Spørsmålet oppleves ikke som et enten-eller, men som et både-og, samtidig som kirkerommets identitet må ivaretas tydelig uten å virke ekskluderende.

4 LIVSLØP OG FELLESKAP

Det er behov for et bygg som gir en ramme for livets overgangsfaser: dåp, konfirmasjon, bryllup og gravferd. Et sted for både feiring og sorg.

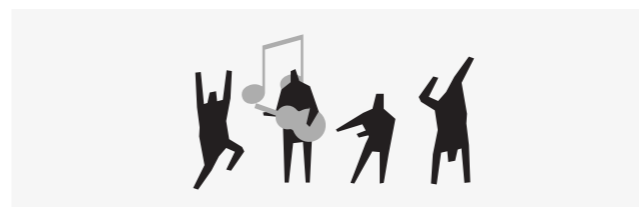
7 ET STED FOR HVERDAGER

Mange oppgir at de ville brukt bygget regelmessig dersom tilbudet treffer behovene. Særlig ettermiddag, kveld og helg peker seg ut som sentrale brukstidspunkt. Byggets suksess måles i hverdagsaktivitet – ikke bare høytidsbruk. Hverdagsbruk er avgjørende for legitimitet av bygget.

2 INDRE BORGUND MANGLER MØTEPlassER

Innbyggerne etterspør uformelle, ikke-kommersielle møteplasser uten prestasjonspress. Behovet gjelder særlig sosiale soner for hverdagsbruk – et sted å være, ikke bare et sted å delta.

5 AKTIVITETSTILBUD MED UNGDOM I FOKUS

Ungdom viser seg å være gruppen med størst mangel på møteplasser. Det etterspørres trygge, tilgjengelige rom for ettermiddag og kveld, med både aktivitet og sosial tilhørighet.

8 INKLUDERING

Huset må oppleves inkluderende og tilgjengelig for alle aldersgrupper og bakgrunner. Innbyggerne vektlegger trygghet, åpenhet og universell tilgjengelighet.

3 KIRKEROM MED TYDELIG IDENTITET

Fleksibilitet er ønsket, men ikke på bekostning av rommets sakrale karakter. Kirkerommet må ha arkitektonisk kvalitet og tydelig identitet – ikke fremstå som en generisk sal.

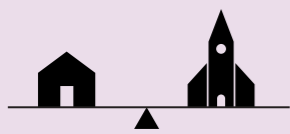
6 FLEKSIBEL KULTURARENA

Det er et tydelig ønske om kulturtilbud – og, i forlengelsen av dette, arealer for konserter, dans og teaterforestillinger, samt øvingslokaler. Sambruk mellom kirkerom og kulturarena framstår som sentralt.

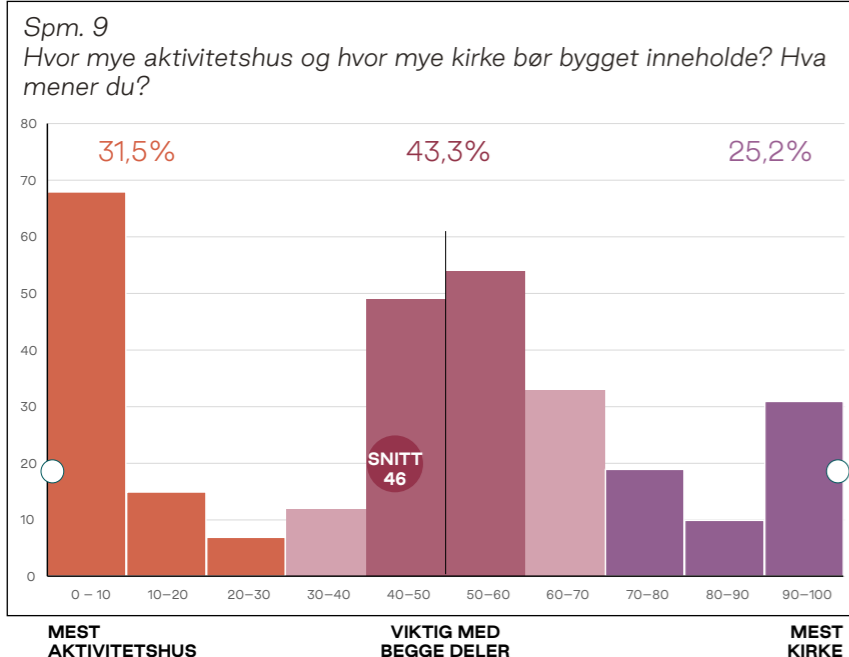

9 BEREDSKAP, KRISER OG SAMFUNNSROLLE

Det uttrykkes behov for rom som kan fungere som krisemøteplass og sorgarena. Bygget ses som en del av lokalsamfunnets sosiale og symbolske beredskap.

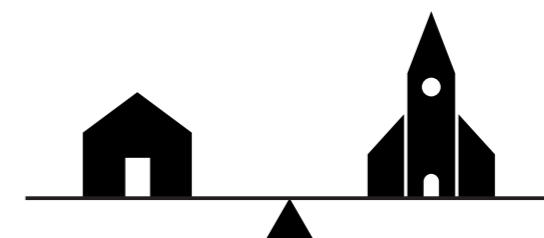

1: Ja takk, begge deler

- ▶ Median 50 (altså mange ønsker en "50/50"-balanse), men med tydelig polarisering.
- ▶ Ca. **70 %** av respondentene er åpne for eller ønsker en løsning der kirke er en tydelig del av bygget.

Oppsummering av kommentarer og innspill til spørsmål 9 i spørreundersøkelsen, samt våre anbefalinger om hva det betyr for videre arbeid.

HVA ER RESPONDENTENE BEKYMRET FOR?
ELLER: HVA ER VIKTIG Å TENKE PÅ?

DEN MEST LEGITIME LØSNINGEN

Et av de tydeligste funnene i behovskartleggingen er at innbyggerne i liten grad ser kirke og «aktivitetshus» som motsetninger. I spørreundersøkelsen fikk alternativet «Viktig med begge deler» bred oppslutning. Dette viser at flertallet ønsker et bygg som rommer både kirkerom og bredere funksjoner for lokalt samfunnet – ikke et rent kirkebygg, men heller ikke et generelt «aktivitetshus» uten kirkelig kjerne. Parallelt ble det tydelig på åpent møte at politisk støtte forutsetter flerbruk og bred samfunnsnytte. Kombinasjonen er derfor både ønsket – og en forutsetning for videreutvikling av prosjektet.

«AKTIVITETSHUS»... ELLER MØTEPlass?

Under det åpne møtet ble det reist prinsipielle spørsmål knyttet til selve begrepsbruken. Flere stilte spørsmål ved premisset om å skille mellom «kirke» og «aktivitetshus», særlig fordi mange opplever kirken som en sosial møteplass og en arena for kultur og aktivitet i seg selv.

Et konkret og konstruktivt innspill var derfor å omtale bygget som et «bydelshus» fremfor et «aktivitetshus». Samtidig er Indre Borgund formelt en kommunedel, ikke en bydel, og begrepet blir dermed ikke helt presist. Vi foreslår derfor å bruke betegnelsen «møteplass». Dette er et begrep som favner

bredere – et sted for fellesskap i hverdagen, ikke bare organiserte aktiviteter.

Begrepsvalget har også implikasjoner for organisering og drift. «Møteplass» peker mot en modell der deler av bygget kan ha en annen organisering enn den rent kirkelige, for eksempel i samarbeid med kommunen eller gjennom en hybrid modell. Dette kan bidra til å tydeliggjøre både kirkens rolle og byggets funksjon som en felles ressurs for hele lokalsamfunnet.

DOBBEL LEGITIMITET: SOSIAL OG SAKRAL

Det ligger en tydelig spenning i materialet: Kirkerommet må være noe «sakralt og hellig, som står fast», samtidig som bygget skal være nøkternt, åpent og relevant i hverdagen. Flere uttrykker bekymring for at flerbruk kan vanne ut kirkens identitet, mens andre peker på at en tydelig kirkeprofil kan gjøre stedet mindre tilgjengelig og oppleves som forbeholdt «noen få». Ambisjonen er derfor todelt: Bygget må være lavterskel, inviterende og aktivt – og samtidig romme et kirkerom med verdighet og tydelig egenart. Dette er ikke et enten/eller, men krever bevisste arkitektoniske, driftsmessige og programmatisk grep.

Funnene peker dermed ikke mot et kompromiss, men mot en balanse: en møteplass med kirkerom, der helheten er åpen og inkluderende, mens kirkerommet gis en tydelig og gjenkjennelig identitet.

...ANGÅENDE «AKTIVITETSHUS?»

- Støy og uro → god akustikk, tydelig soning og løsninger som gjør parallelle aktiviteter mulig uten konflikt.
- Vil «aktivitetshus» kollidere med gudstjenester, bryllup og gravferd? → Viktig med **klare rutiner for prioritering**, tidsstyring og adskillelse ved høytidelige anledninger.
- Usikkerhet rundt hvem som har ansvar for booking, tilsyn og sikkerhet → Viktig med tydelig **ansvar for drift**.
- Trygghet – hvem som bruker bygget, særlig på kveldstid → **Trygge, inkluderende rammer** for ulike **aldersgrupper** gjennom programmering og **tilstedeværelse**.
- Kan bli for stort eller kostbart? → **Nøkternhet, fleksible løsninger** og rom som kan **brukes til mye** over tid.

...ANGÅENDE KIRKE?

- Skepsis, ikke til kirke men til at kirke kan oppleves som et sted for «noen få». → En tydelig, men **inviterende identitet**: som kommuniserer fellesskap, signaliserer åpenhet og inviterer til bruk også utenfor menigheten.
- Begrensninger for annen bruk → Viktig å kombinere **tydelig kirkerom** med rom **som tåler** variert og uformell bruk.
- Relevans i hverdagen: Kirke forbindes ofte med sjeldne anledninger. → Viktig å legge til rette for **hverdagsbruk** og lavterskeltilbud som gjør bygget levende.
- Livssynsmangfold → Viktig med **livssynsåpne soner** og aktiviteter i tillegg til kirkerommet.

2: Indre Borgund mangler møteplasser

ET STED Å VÆRE

Et gjennomgående funn i spørreundersøkelsen er opplevelsen av mangel på uformelle og tilgjengelige møteplasser i Indre Borgund. I spørsmål 12 svarer 60,5% av respondentene at det mangler innendørs møteplasser. Dette understøttes av spørsmål 11, der alternativene «Møte venner», «Delta i aktiviteter», og «Frivillige aktiviteter» får betydelig oppslutning.

Under workshopen ble dette konkretisert gjennom formuleringer som «Et sted å være – ikke konkurranse eller prestasjon». Dette utsagnet fremstår som et nøkkelutsagn i materialet. Det peker på et behov for sosial trygghet og uformell tilhørighet – et sted der man kan oppholde seg uten krav om medlemskap, ferdigheter eller betaling.

Innspillene i spørreundersøkelsen til hva en slik møteplass kan være omfatter kafé, loungeområder, gaming, leksehjelp, ungdomsklubb og åpne treffpunkt. Dette samsvarer også med spørsmål 14, der respondenter etterspør serveringssted, loungeområde og områder for ungdom og familier.

Indre Borgund og Hatlehol er i sterk vekst. I slike områder blir behovet for uformelle møteplasser særlig tydelig, spesielt når private boliger og borettslag har begrensede fellesarealer. Materialet tyder på at innbyggerne savner et ikke-kommersielt «tredje sted» mellom hjem og organiserte fritidsaktiviteter.

Dette funnet peker mot at bygget bør romme fleksible, tilgjengelige soner for spontan bruk. Det handler ikke primært om spesialiserte rom, men om tilbud, programmering og – som en konsekvens – drift.

«Et sted å være – Ikke konkurranse eller prestasjon.»

3: Kirkerom med tydelig identitet

ARKITEKTONISK EGENART

Et gjennomgående funn i datamaterialet er at kirkerommet har bred legitimitet i befolkningen.

Samtidig viser spørsmål 17 og 18 at forventningene til kirkerommet er sammensatte. Mange etterspør et rom med tydelig sakral karakter – høytidelig, med god akustikk, stor takhøyde og et lyst og åpent uttrykk. Parallelt uttrykkes det et ønske om fleksibilitet, blant annet i form av justerbar størrelse, mulighet for scene og livssynsåpen bruk i enkelte sammenhenger.

Livssynsanalysen nyanserer dette ytterligere: Medlemmer av Den norske kirke vektlegger tydelig kirkelig identitet, mens personer uten tros- eller livssynstilhørighet i større grad fremhever behovet for fleksibilitet og lavere symboltetthet.

Konfliktlinjen handler dermed ikke om hvorvidt kirkerommet skal eksistere, men om hvordan det skal utformes og hvilken grad av eksklusivitet det skal ha.

Innspillene fra åpent møte forsterker dette bildet. Her ble det tydelig formulert at kirkerommet ikke må reduseres til et nøytralt flerbruksrom, men bør oppleves som et eget, varig og meningsbærende rom.

Samlet peker funnene på en sentral arkitektonisk balansegang: Kirkerommet må være fleksibelt nok til å inngå i bygget, men samtidig ha en tydelig identitet og egenart. Materialbruk, lys, akustikk og romhøyde fremstår som avgjørende virkemidler for å oppnå dette. Kirkerommet fremstår dermed ikke bare som en funksjon, men som et identitetsbærende rom for Indre bydel – og bør gis en tydelig og gjennomarbeidet arkitektonisk karakter.

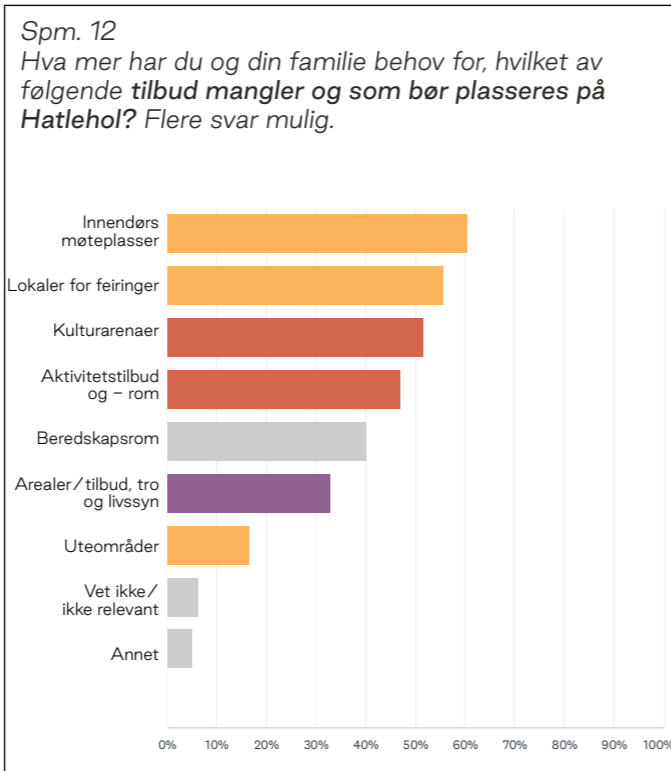
70% av alle respondentene er åpne for eller ønsker en løsning der kirke er en tydelig del av bygget

25% av alle respondentene ønsker et bygg som rommer mest kirke

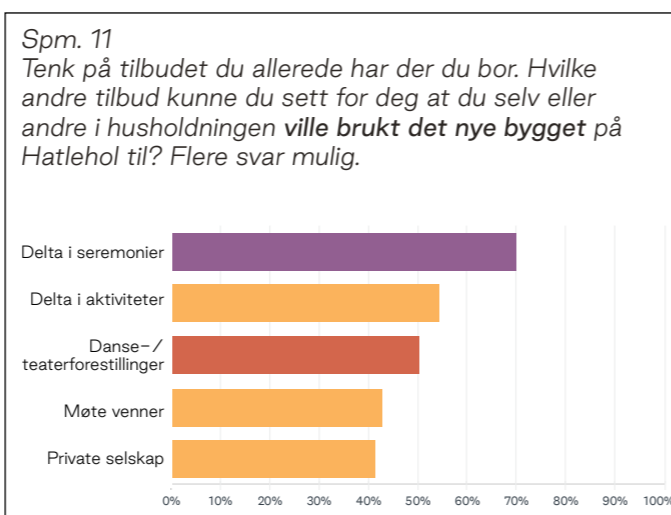
«Det er viktig at bygget ser ut som som en kirke og er en kirke, og ikke bare er et tilfeldig bygg med et kirkerom.»

«Ønsker kirke med klar profil, ikke livssynsneutrale»

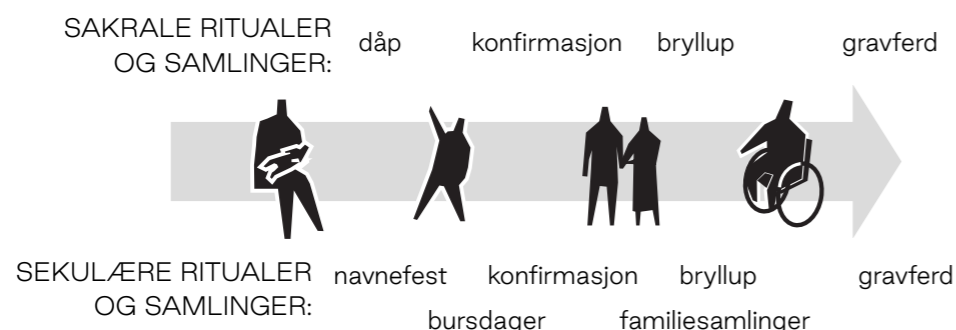
Tilbud som respondenter ønsker i bygget på Hatlehol.

Topp 5 aktiviteter som respondenter ønsker i bygget på Hatlehol.

4: Livsløp og fellesskap

70% av alle respondenter ville brukt det nye bygget på Hatlehol til å delta i seremonier som konfirmasjoner, bryllup og gravferder. S11

LIVETS RITUALER

Som en naturlig forlengelse av både kirke og møteplass trer behovet for et tydelig livsløpsperspektiv klart fram. Det er et grunnleggende ønske om et sted som kan romme livets ulike faser og overganger – fra småbarnsliv til alderdom, og fra feiring til sorg.

På spørsmål 11 svarer mange at de vil bruke bygget til seremonier som konfirmasjon, bryllup og gravferd. Workshop-materialet bekrefter denne bredden, med forslag som babysang, konfirmantundervisning, minnesamvær og sorggrupper. Dette viser at de klassiske livsritualene fortsatt har høy relevans og etterspørsel i befolkningen.

Samtidig peker datamaterialet på at behovet strekker seg utover de sakrale seremoniene. I spørsmål 12 svarer over halvparten av respondentene at de mangler lokaler til feiring – både seremonielle (som konfirmasjon) og mer hverdagslige sammenhenger som bursdager og familiesamlinger. Dette understreker et tydelig gap i dagens tilbud i området.

På tvers av datakildene fremstår fellesskap som en gjennomgående kjerneverdi. Behovet handler ikke bare om planlagte arrangementer, men også om å ha et

56% av alle respondenter mangler lokaler for feiring (konfirmasjon, bursdag, familiesamlinger m.m.) på Hatlehol. S15

sted å samles i krevende situasjoner – når noe alvorlig skjer, eller når man trenger støtte og tilhørighet.

Dette understøttes i spørsmål 18, der respondentene etterspør kirkerom, kontemplasjonsrom og sorg- og samlingsrom. Behovet handler dermed ikke bare om gudstjenester, men om rom for refleksjon, stillhet og fellesskap i både hverdagsliv og krisesituasjoner.

«Sorg- og samlingssted – et trygt, inkluderende sted der folk kan komme sammen, sørge og støtte hverandre når noe alvorlig har skjedd.»

Samlet sett peker funnene på at bygget må fungere som en sosial og emosjonell infrastruktur i lokalsamfunnet – et sted som gir rammer for både livets høydepunkter og det som er vanskelig.

5: Ungdom i fokus

ALLE MANGLER MØTEPLASSER, MEN UNGDOM MEST

Spørsmål 21 – «Hvilke grupper opplever du at mangler møteplasser og aktiviteter (utover idrett) på Hatlehol?» – viser at ungdom pekes ut som en av de mest underdekkede gruppene.

64% Ungdom S21

59% Eldre S21

Dette funnet forsterkes tydelig i de kvalitative svarene, særlig i spørsmål 29 («Hvis du kunne velge helt fritt – hva er den viktigste funksjonen bygget må ha?»), der flere løfter frem behovet for fremtidsrettede tilbud:

«Bruksområder som gjenspeiler det særlig ungdommen interesserer seg for i dag. Det må ikke bygges med tanke på nå-situasjonen, men med tanke på de som skal bruke det i fremtiden.»

Innspillene fra åpent møte peker i samme retning, med et stort antall konkrete forslag til ungdomsrettede funksjoner:

Et sted å være
- ikke konkurranse eller prestasjon

Et sted å henge etter skolen, kveldstid og helger. Få litt mat? Leksehjelp

Gaming
Spill
Kiosk

ungdom
et sted å møtes
spill, speider, kor, drama ++

Også i spørsmål 11 kommer dette tydelig frem: 64% av respondentene oppgir at de ville brukt bygget til aktiviteter som kor, ungdomsklubb, lunsjtreff og diskusjonsgrupper.

64% Delta i aktiviteter som kor, ungdomsklubb, lunsjtreff, diskusjonsgrupper osv. S11

Et gjennomgående trekk i materialet er behovet for lavterskeltilbud med trygge rammer. Ungdomstilbudet bør ikke være prestasjonsbasert, men inkluderende og sosialt. Dette samsvarer med prioriteringene i spørsmål 27, der «trygt» og «åpent for alle» rangeres høyt. Samtidig viser spørsmål 10 stor interesse for aktiviteter som gaming/e-sport, frivillighet og uformelle møteplasser, noe som peker mot både sosiale og aktivitetsbaserte behov.

Behovet handler også om tid: Det er særlig etterspørsel etter tilbud på ettermiddag og kveld, noe som bekreftes i spørsmål 23 og 24. Ungdomsbehovene er dermed både romlige og driftsmessige.

Strategisk innebærer dette at ungdom ikke kan behandles som en sekundær målgruppe. Dersom bygget skal være relevant over tid, må ungdoms behov integreres tydelig – både i romprogram og i aktivitetstilbud. Innspillene er også mer konkrete enn for andre grupper, med tydelige ønsker om blant annet gamingrom, kafé, uformelle soner og aktivitetstilbud på kveldstid.

6: Fleksibel kulturarena

50%

av alle respondenter ville brukt det nye bygget på Hatlehol til å se på danse- og teaterforestillinger, konserter og forelesninger

S11

52%

av alle respondenter, mener det mangler kulturarenaer på Hatlehol

S12

Topp 5 kulturarenaer som respondenter ønsker på Hatlehol.

KULTURARENA OG FLEKSIBILITET SOM SENTRALT BEHOV I INDRE BORGUND

Et gjennomgående funn i datamaterialet er et tydelig behov for styrkede kulturarenaer i bydelen. I spørsmål 12 svarer om lag 52 % av respondentene at de ønsker en kulturarena på Hatlehol, og i spørsmål 11 oppgir rundt halvparten at de etterspør tilbud som konserter, danse- og teaterforestillinger og forelesninger.

Fritekstsvarene nyanserer dette ytterligere. Her etterspørres særlig mindre og fleksible løsninger, som blackbox/scene, lydstudio eller bandrom, samt rom som kan tilpasses ulike aktiviteter. Det er samtidig få som uttrykker behov for et stort, regionalt kulturhus. Dette peker tydelig mot en lokal og hverdagsnær kulturarena.

Spørsmål 13 konkretiserer behovet ytterligere, med etterspørsel særlig etter en liten fremføringssal (ca. 100–150 sitteplasser) for teater, dans, musikk, filmklubb og foredrag og øvingsrom for musikk, dans og teater. Workshopmaterialet forsterker dette bildet, med forslag som kor, konserter, teater, foredrag, filmkvelder og samarbeid med kulturskole som ønsker kulturtilbud.

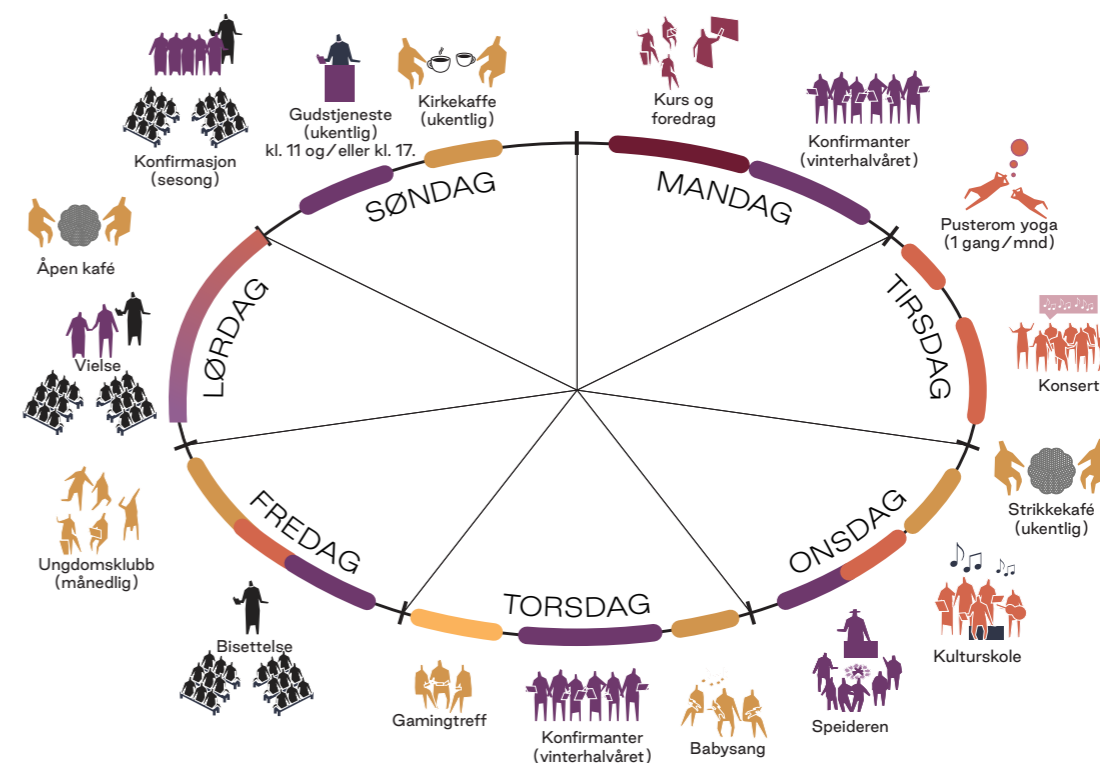
På tvers av datakildene fremstår kultur som en viktig sosial møteplass – et "lim" som kan samle ulike aldersgrupper og bakgrunner, samtidig som flere peker på en potensiell spenning mellom kulturbruk og kirkerommets funksjon. Det uttrykkes bekymring for at et kirkerom kan oppleves begrensende eller mindre inkluderende for enkelte typer kulturtilbud, noe som peker mot behovet for tydelige prioriteringer og sonedeling i bygget.

Samtidig viser svarene i spørsmål 18 at mange ønsker et kirkerom med kvaliteter som også er attraktive for kulturbruk – som stor romhøyde, god akustikk og mulighet for scene eller fleksibel utforming. Dette understreker et viktig potensial: Kirkerommet kan fungere som en felles kulturarena, forutsatt at det utformes med riktig balanse mellom fleksibilitet og identitet.

Samlet viser funnene på behovet for en todelt strategi: Et bygg med fleksible kulturarealer til hverdagsbruk, kombinert med et kirkerom som kan åpnes for kulturarrangementer – uten at det mister sin karakter. Flexibilitet fremstår som avgjørende, men må understøttes av tydelig romlig differensiering og arkitektonisk kvalitet.

7: Et sted for hverdager

BEHOV FOR TILBUD GJENNOM HELE UKEN

Et sentralt hovedfunn i datamaterialet er det høye brukspotensialet – og et tydelig behov for aktivitet gjennom hele uken. Respondentene etterspør et bygg som er relevant i hverdagen, med jevn bruk på tvers av dager og tidspunkt, ikke bare i helger eller ved enkeltarrangementer.

Spørsmål 22 viser at mange respondenter ville besøkt bygget ofte dersom tilbudet dekker deres behov. En betydelig andel oppgir at de vil bruke bygget enten ukentlig (16%) eller flere ganger i måneden (36%), noe som indikerer et solid grunnlag for høy og stabil bruk.

Spørsmål 23 og 24 peker særlig på etterspørsel etter bruk på ettermiddag og kveld i hverdager, samt dagtid og ettermiddag i helger. Dette samsvarer godt med behovene til både ungdom og barnefamilier, som er identifisert som sentrale målgrupper.

Brukspotensialet er tett knyttet til bredden i tilbudet. Kombinasjonen av ungdomstilbud, kulturaktiviteter,

sosiale møteplasser og kirkelige funksjoner gir et godt grunnlag for kontinuerlig aktivitet. I fritekstsvarene trekkes særlig hverdagsrelevans frem som en forutsetning for bruk, med konkrete behov knyttet til kafé, kulturtilbud, ungdomsarenaer og ulike hobby- og aktivitetsrom.

Dette innebærer at bygget må planlegges som en hverdagsarena – ikke kun som et sted for helgebruk eller søndagsgudstjenester. Kirkelige handlinger som dåp, konfirmasjon og gravferd oppleves som viktige, men er alene ikke tilstrekkelige for å sikre jevn bruk over tid. Byggets suksess vil derfor i stor grad måles i graden av daglig og ukentlig aktivitet.

Strategisk peker dette på behovet for et rom- og funksjonsprogram som legger til rette for overlappende bruk og sambruk mellom ulike aktiviteter og målgrupper. Samtidig blir drift, organisering og åpningstider avgjørende for å realisere dette potentialet. Videre arbeid bør derfor prioritere utvikling av robuste driftsmodeller som sikrer høy aktivitet gjennom hele uken.

8: Inkludering

«Kanskje et multikulturelt/ fleksibelt bønnerom?»

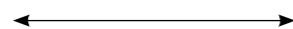
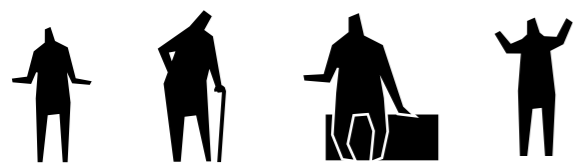
«Vi trenger et hus som er åpent og inkluderende, samtidig som organisert aktivitet kan ha sine faste/ «lukkede» samlinger.»

«Rom som kan betjene alle livssyn.»

«Aktiviteter som fremmar inkludering og fellesskap, ikkje konkurranse eller individuell prestasjon.»

«Møteplass der en kan legge til rette for at flere innvandringsfamilier kan bli inkludert og bli kjent.»

«Ikke åpne for moské/ islam»

Et av de tydeligste hovedfunnene i datamaterialet, på tvers av både spørreundersøkelsen og workshopene, er behovet for et inkluderende lavterskeltilbud. Selv om enkelte uttrykker skepsis til å åpne for andre tros- og livssyn, etterspør flertallet et sted som oppleves åpent, trygt og tilgjengelig for alle – uavhengig av bakgrunn, økonomi og tilhørighet.

Bygget må fungere som en uformell møteplass i hverdagen, ikke bare som arena for organiserte aktiviteter. Det bør også bli til et sted der man kan oppholde seg uten krav til medlemskap eller betaling.

Innspillene konkretiserer dette behovet gjennom forslag som kafé, loungeområder, gaming, leksehjelp, ungdomsklubb og åpne treffpunkt. Dette samsvarer med svarene i spørsmål 14, der mange etterspør serveringssted, loungeområder og soner for ungdom og familier.

Spørsmål 26 og 27 gir ytterligere innsikt i hvilke kvaliteter som verdsettes høyest. Her rangeres «åpen og inkluderende atmosfære», «god tilgjengelighet og universell utforming» og «lavterskel tilgang» som viktigst. Dette viser at opplevelseskvalitet og sosial tilgjengelighet vurderes som minst like viktig som

konkrete funksjoner.

I tillegg fremheves egenskaper som «trygt», «åpent for alle» og «familievennlig» som sentrale for hvordan stedet bør oppleves. Særlig respondenter uten sterk religiøs tilknytning vektlegger betydningen av lav terskel og åpenhet.

Workshop-materialet underbygger dette bildet, med tydelige ønsker om møteplasser på tvers av generasjoner og kulturer, inkludert språkkafé og uformelle sosiale arenaer.

Samlet gir dette klare føringer for både arkitektur og drift at bygget må oppleves tilgjengelig og inviterende. Dette innebærer både universell utforming, synlige og inviterende innganger, lesbarhet og tydelig soneinndeling samt godt veifiningsystem. Det handler også om terskler knyttet til bruk – særlig pris: gratis eller rimelige tilbud vil være avgjørende for faktisk inkludering. Strategisk bør derfor inkludering og lavterskeltilgang legges til grunn som overordnede prinsipper for romprogram, arkitektur og drift.

9: Beredskap, kriser og samfunnsrolle

40% Mangler beredskapsrom på Hatlehol. S12

AV DISSE

69% Har behov for et sorg- og samlingssted S17

66% Tilfluktsrom S17

3 av 4 er enig i at kirken er en viktig møteplass ved kriser og ulykker [1]

VIKTIG SAMFUNNSINFRASTRUKTUR

40 % ser behov for beredskapsfunksjoner i bygget, inkludert krisemøteplass og sorg- og samlingssted. I workshop-materialet ble det pekt på behov for rom for refleksjon og støtte i krevende situasjoner. Dette viser at bygget bør forstås som viktig samfunnsinfrastruktur – ikke bare som arena for kultur, fritid og gudstjenester, men som et sted der lokalsamfunnet kan samles ved kriser, ulykker og alvorlige hendelser. Et slikt bygg kan gi både et praktisk samlingssted og en symbolsk ramme for trygghet, mening og fellesskap. Funnet styrker dermed prosjektets samfunnsmessige legitimitet.

KIRKENS POSISJON SOM STED FOR KRISER OG ULYKKER

Medlemsundersøkelsen for den Norske kirke fra 2023, utarbeidet av Opinion²⁾ viser at 3 av 4 er enig i at kirken er en viktig møteplass ved kriser og ulykker.

Strategisk bør beredskap integreres i romprogrammet, enten gjennom fleksible arealer eller dedikerte rom som kan brukes ved behov.

KULTUR, MØTEPLASSER OG BEREDSKAP

Nasjonale føringer i Totalberedskapsmeldingen²⁾ slår fast at kulturinsitusjoner og lokale møteplasser er viktige for samfunnets samlede beredskap, blant annet fordi de bidrar til motstandskraft, tilhørighet, mental helse og fellesskap i krisetid.

TILFLUKTSROM

Frem til 1998 var det pålagt å bygge tilfluktsrom ved oppførelse av bygg med mer enn 1000 m² bruksareal. Dette var regulert i den såkalte tilfluktsromforskriften. I 1998 vedtok Stortinget at det skulle skje en midlertidig stans av plikten til å bygge nye tilfluktsrom.

I 2025²⁾ foreslo regjeringen å gjeninnføre kravet om å bygge private tilfluktsrom i nye bygg over 1000 m², med bakgrunn i dagens sikkerhetspolitiske klima.

1) Medlemsundersøkelse for den Norske kirke, Opinion, 2023

2) Totalberedskapsmeldingen, Meld.St.9 (2024–25)

Hovedfunn – Aktører

Gjennom spørreundersøkelsen har 11 aktører³⁾ meldt at det er aktuelt å ta i bruk det fremtidige bygget, og at det kan dekke deler av deres behov. Materialet peker tydelig på ett hovedfunn: stor overlapp i behov på tvers av aktørene, særlig knyttet til fleksible rom, møteplasser og kulturarenaer.

Disse aktørene er et viktig utgangspunkt for videre arbeid med organisasjons- og driftsmodell, samt utvikling av programmering og tilbud. Samtidig er ikke listen uttømmende. Det bør holdes åpent for å inkludere flere relevante aktører i det videre arbeidet, også de som ikke har meldt konkret interesse, som for eksempel Røde Kors.

ÅLESUND FOLKEHØGSKOLE

En utdanningsaktør med fokus på unge voksne, kreativ utfoldelse og sosial læring. Skolen tilbyr aktiviteter innen blant annet kultur, musikk og fellesskap, og representerer en målgruppe med behov for fleksible øvingsrom, samlingsarealer og arenaer for fremføring og sosial interaksjon.

ÅLESUND KOMMUNE / KOMMUNALOMRÅDE SAMFUNN

Har ansvar for sentrale samfunnsfunksjoner som kultur, fritid, bibliotek, frivillighet og innbyggertjenester. Kommunal tjeneste for alle kommunens innbyggere, med behov for fleksible møteplasser, flerbrukssaler og arealer som kan støtte opp under kommunale tilbud, frivilligheten og lavterskel aktiviteter for innbyggerne.

DEN NORSKE KIRKE

En sentral aktør i prosjektet, med ansvar for religiøse handlinger og tilbud som gudstjenester, dåp, konfirmasjon, bryllup og gravferd. I tillegg tilbyr kirken aktiviteter som kor, samtalegrupper og møteplasser på tvers av generasjoner. Behovene inkluderer et tydelig kirkerom, seremonirom, samt fleksible rom for menighetsaktiviteter og sosialt samvær.

HUMAN-ETISK FORBUND

Representerer et livssynsåpent alternativ til kirken, og tilbyr seremonier som konfirmasjon og vigsel, samt samtale- og refleksjonsarenaer. Aktøren peker særlig på behovet for livssynsåpne seremonirom og nøytrale møteplasser som kan brukes av ulike tros- og livssynsaktører.

BLINDHEIM KM SPEIDER

En frivillig barne- og ungdomsorganisasjon med fokus på aktivitet, mestring og fellesskap. De har behov for aktivitetsrom, lager for utstyr og tilgang til uteområder. Fleksible rom som kan brukes til møter, kurs og praktiske aktiviteter er sentralt.

BIL- / MOTORINTERESSERTE MILJØER I ÅLESUND

En mer uformell interessegruppe knyttet til bil- og motorinteresse. Gruppen representerer behov for møteplasser og sosiale arenaer, gjerne knyttet til arrangementer, visninger og uformell aktivitet. De peker på behovet for fleksible samlingsrom og eventuelt uteområder.

BLINDHEIM IDRETTSLAG

Idrettslaget er en stor aktør med bred aktivitet for barn, ungdom og voksne. Selv om mye aktivitet foregår i idrettsanlegg, peker de på behov for supplerende møteplasser, sosiale soner, møterom og samlingsarenaer for frivillighet og organisasjonsliv.

MUSIKKLAGET BRAGE

Representerer det frivillige kulturlivet, med behov for øvingsrom, lager for instrumenter og mulighet for fremføring. De har særlig behov for akustisk tilpassede rom og tilgang til større saler for konserter.

PUSKHOLA BARNEHAGE

Representerer småbarnsfamilier og behov knyttet til lek, aktivitet og sosiale møteplasser. Aktøren peker på behov for trygge, fleksible rom for barn, samt tilgang til uteområder og familievennlige møteplasser.

SKOLEKORPS (BLINDHEIM OG HATLEHOL)

Viktige kulturaktører for barn og ungdom. De har behov for øvingslokaler med god akustikk, lager for instrumenter og tilgang til større saler for konserter og fremføringer.

STIFTELSEN MØRE BARNE- OG UNGDOMSSKULE ÅLESUND

Representerer barn og unge i skolealder, og har behov for arealer til aktiviteter, kultur, læring og sosialt samvær. Fleksible rom som kan brukes til både undervisningsrelaterte aktiviteter og fritidstilbud er sentralt.

Aktører og behov	Ålesund folkehøgskole	Ålesund kommune / Kommunalområde samfunn	Den norske kirke	Human-Etisk Forbund	Blindheim KM speider	Bil- / motorinteresserte miljøer i Ålesund	Blindheim Idrettslag	Musikklaget Brage	Puskhola barnehage	Skolekorps (Blindheim og Hatlehol)	Stiftelsen Møre
Kafé / møteplasser	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●
Kirkerom	—	—	●	—	—	—	—	○	—	○	—
Seremoni / feiringslokale	○	○	●	●	—	—	○	○	○	○	○
Aktivitetsrom / hobby	●	●	●	○	●	○	○	●	●	●	●
Fleksibel hovedsal / kulturarena	●	●	●	○	—	○	○	●	—	●	○
Sorg- og samlingssted	○	●	●	●	—	—	○	○	○	○	○
Mindre møterom	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○	●
Lager	●	○	●	○	●	—	●	●	○	●	○
Kontor	○	●	●	○	—	—	●	—	—	—	○
Uteområde	○	●	○	—	●	●	●	—	●	—	●

● = tydelig uttalt behov

○ = sekundært / implisitt behov

— = ikke uttrykt behov

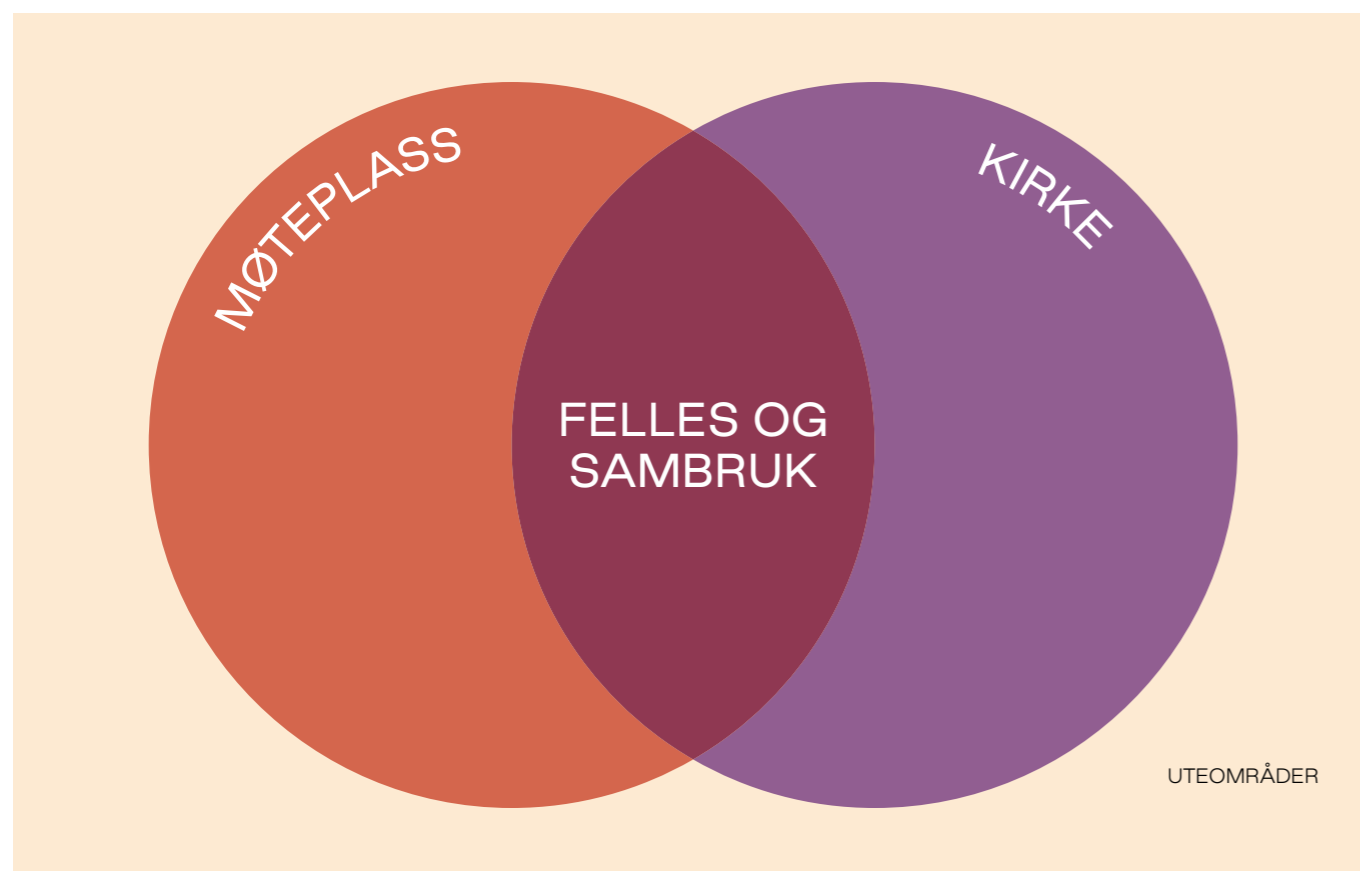
De mest gjennomgående behovene er kafé/møteplasser, mindre møterom, aktivitetsrom/hobbyrom, lager og en fleksibel hovedsal/kulturarena. Flere aktører etterspør også arealer for øving, fremføring og større samlinger, særlig musikk- og kulturaktører, skole/folkehøgskole og kirken. Samtidig viser materialet behov for mer spesialiserte rom: kirkerom og seremoni- / feiringslokaler for kirke og livssynsaktører, sorg- og samlingssteder, samt akustisk egnede øvingsrom og lager for instrumenter/utstyr. Barne- og ungdomsaktører, speider, barnehage og skole peker på behov for trygge aktivitetsrom, sosiale soner og tilgang til uteområder.

3) Emblem Idrettslag har fått skjema men meldte at det ikke er aktuelt for dem å bruke det nye bygget.

05 ANBEFALINGER

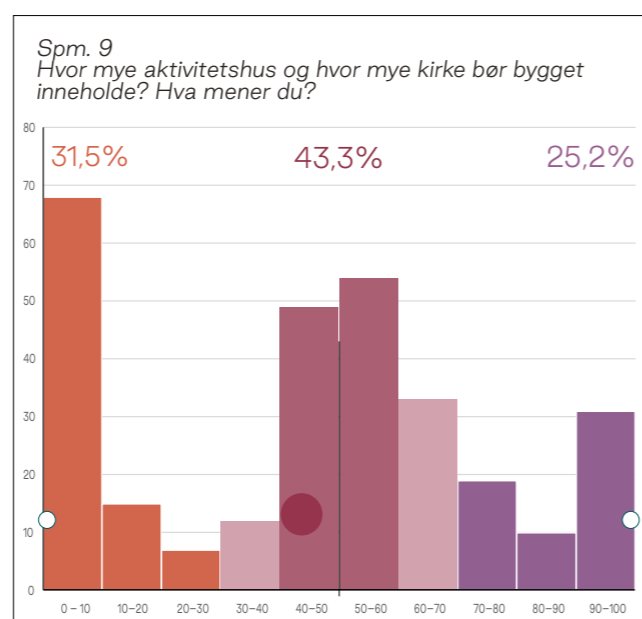
Sambruk av funksjoner

PRIORITERINGER AV FUNN OG BEHOV

Hovedfunnene beskrevet i forrige kapittel gir en omfattende liste over behov. Ideelt sett bør man imøtekomme alle disse for å gi et tilfredsstillende tilbud til både dagens og fremtidige lokalsamfunn i Indre Borgund. Hvis man skal prioritere noen funksjoner og typer rom, hvilke bør det være?

Listen til høyre sorterer arealene på en metodisk og systematisk måte. Listen kombinerer kvantitative data (grad av viktighet for hvert areal kartlagt gjennom spørreundersøkelsen, både for innbyggere og aktørene) og noen kvalitative data. Hensikten er ikke å sammenligne dem, men heller bruke dem som grunnlag for kunnskapsbaserte og informerte valg. Bør bygget romme alle disse? Dette bør selvfølgelig sees i lyset av tilbud som evt. skal etableres andre steder i Indre Borgund samt organisatoriske og økonomiske rammer for prosjektet.

Oversikt av behov

Innspilte behov fra kirken		
KIRKEN	K1 Kirkerommet	Allsidig kirkerom
	K2 Backstage / sakristi	Flere romløsninger
	K3 Kapell / ungdomssal	Søndagsskole, ungdomsarbeid og mindre seremonier
	K4 Kirketorg / ungdom	Åpent og innbydende
	K5 Kirketrappen	Se forklaring
Behov identifisert gjennom medvirkning med innbyggere og aktører		Funn
PRIORITERTE BEHOV	1 Innendørs møteplasser: (bl.a Gratis kafé, Lavterskel møteplass uten kjøpepress. Sted å være etter skoletid)	1, 2, 7, 8
	2 Kirke	1, 3
	3 Festlokale til private feiringer (f.eks. dåpsselskap, konfirmasjon, bursdag, familiesamlinger)	4
	4 Aktivitetstilbud og aktivitetsrom som verksted, makerspace, hobbyrom	5, 7
	5 Liten fremføringsaal (ca. 100-150 sitteplasser) for teater, dans, musikk, filmklubb og foredrag	6
	6 Sorg- og samlingssted - et trygt, inkluderende sted der folk kan komme sammen, sørge og støtte hverandre når noe alvorlig har skjedd	6, 9
	7 Øvingssted for musikk med rom i forskjellige størrelser	5
	8 Tilfluktsrom	9
	9 Øvingsrom/prøvesal for dans og teater (frivillig kultur, kulturskole og egenorganisert aktivitet)	6
	10 Kjøkken der man kan lage mat selv	4
	11 Stor fremføringsaal (ca. 300-400 sitteplasser) for teater, dans, musikk, filmklubb og foredrag	6
	12 Krisemøteplass - en lokal samlingsplass ved uønskede hendelser	6
	13 Utstillingsarealer for kunst	6
	14 Storkjøkken	6
	15 Verksted for kunsthåndverk	5, 6
	16 Sorg- og samlingsrom der organiserte sorggrupper kan treffes	3, 4, 9
	17 Livssynsåpent seremonirom	8
	18 Innspillings- / prosjektstudio for musikk / podcast / videoredigering	6
	19 Kontemplasjonsrom / stillerom	3, 7, 8
	20 Festlokale til firmaevent	4
	21 Andre steder for religiøs aktivitet (steder der man har muligheter å praktisere sin tro eller livssyn).	8
Støttearealer identifisert gjennom medvirkning med aktørene		
S1 Lager		
S2 Kontor / møterom		
S3 Garderobe		
S4 Toaletter / HCWC		
Uteområder identifisert gjennom medvirkning med innbyggere og aktører		
U1 Grøntområder		
U2 Sittegrupper		
U3 Lekeområde		
U4 Uterom som egner seg til utendørs konserter eller fremføringer		
U5 Torg		
U6 Område for utstilling av kunst		

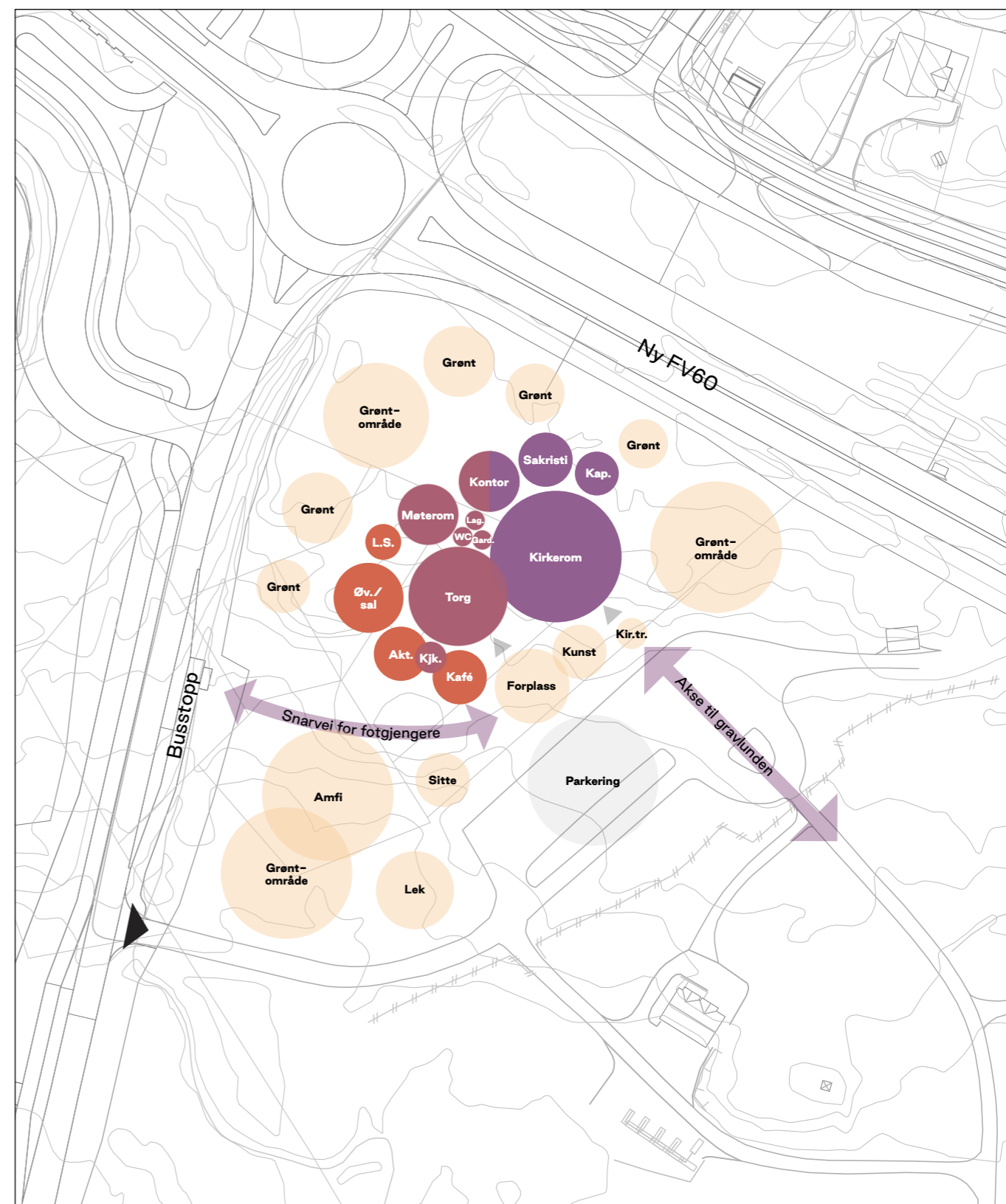
Foreløpig rom- og funksjonsprogram

Forkortelse	Rom	m ²	Pers.	Kommentar	Behov
Kirke					
Kirke	Kirkerom	750	500	Allsidig kirkerom	K1, 2, 12
Sak.	Sakristi / backstage	120	-	Flere romløsninger	K2
Kap.	Kapell / ungdom	80	40	Søndagsskole, ungdomsarbeid og mindre seremonier	K3
Kont.	Kontor plasser	150	15	Kontor plasser kan sambrukes med andre aktører i bygget	S2
Møt.	Møterom, lite	15	2-10	Møterom kan sambrukes med andre aktører i bygget	S2
Møt.	Møterom, stort	30	10-20	Møterom kan sambrukes med andre aktører i bygget	S2
Felles og sambruk					
Torg	Torg (inne)	400	200	Åpent og innbydende, egen inngang. Utvidelse av kirkerom	K4, 1, 2, 3, 6, 12, 13
Møt.	Møterom, lite	15	10	Videre behov utredes i samarbeid med aktuelle aktører	S2
Møt.	Møterom, stort	30	20	Videre behov utredes i samarbeid med aktuelle aktører	S2
Kjk.	Kjøkken	40	-	Enkel middag til 300. Knyttes til innendørs møteplass og torget	1, 3, 10, 14, 20
Gard.	Garderobe	15	-	Fast garderobe som kan utvides med sambruk for hele anlegget	S3
WC	Toaletter / HCWC / Stellerom	15	-		S4
Lag.	Lager	15	-	Behov defineres nærmere med aktuelle aktører	S1
Møteplass					
Akt.	Aktivitetsrom	100	-	Verksted, makerspace, hobbyrom, studio- / øvingsrom	4, 7, 15, 18
Øv.	Øvingsrom / prøvesal	200	130	Teater, dans, musikkklubb, foredrag	5, 9,
Kafé	Kafé	100	70	Innd. møteplass. Flerbrukslokale til feiring, kafé, samlinger, treff	1, 3, 4
L.S.	Livssynsåpent seremonirom	100	50	Høyverdig rom for livssynsåpne markeringer	21, 6, 8, 16, 17, 19, 21
Uteområder					
Grønt	Grøntområder			Naturverdier på tomten ivaretas	U1
Sitte	Sittegrupper			Sitteplasser / samlingssted ute	U2
Forp.	Forplass			Offentlig rom. Felles inngang fra torget	U5
Kir.tr.	Kirketrapp			Kirketrapp- / bakke foran kirkedør	K5
Lek	Lekeområder			Naturelekeplass for små og større barn	U3
Kunst	Arealer til kunst / utstillinger			Utsmykning og landskapsutforming	U6, 13
Amfi	Landskapsamfi			Areale til utendørskonserter, forelesninger, teater	U4
P	Parkering			Ihht. Ålesund kommunes parkeringsnorm	P

FRA BEHOV TIL ROM- OG FUNKSJONSPROGRAM

Foreløpig rom- og funksjonsprogram har som mål å fasilitere kirkens behov sammen med viktige behov fra behovskartleggingen og nødvendige støttearealer. Kolonnen til høyre noterer hvilke behov de skisserte rommene ivaretar, og kan gi en pekepinn på rommets viktighet, både i forhold til hvor mange behov det søker å ivareta, men også med hensyn til hvor behovene ligger på prioriteringslisten.

Illustrasjonen til høyre visualiserer foreløpig rom- og funksjonsprogram med en grafisk tilnærming for visualisering av relative størrelser og sammenhenger. Skissen er ment som grunnlag og verktøy for å utforske ulike behov og fleksibilitet for ulike brukscenarier på tomten, for siden å tilspisse et endelig rom- og funksjonsprogram.

Foreløpig rom- og funksjonsprogram illustrert på tomten

Testing av bruksscenarioer

FLEKSIBILITET TIL ULIK BRUK

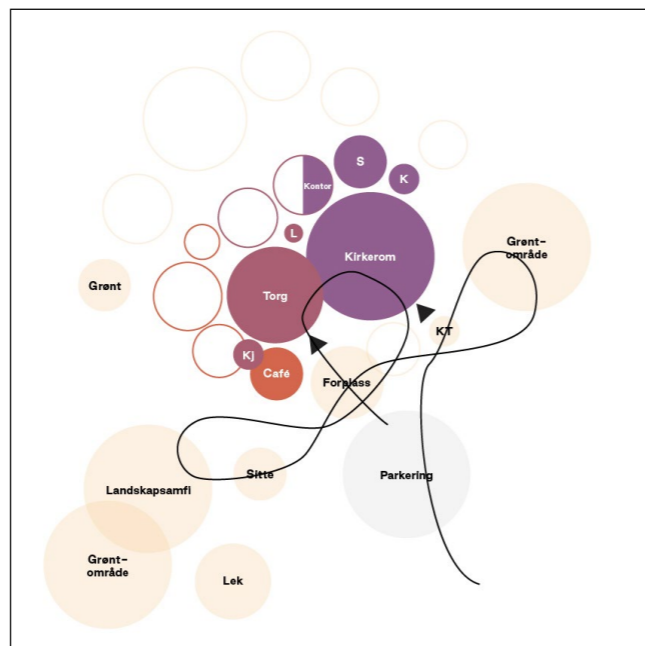
Vi har forsøkt å utvikle noen utvalgte bruksscenarioer, basert på innspill til hva innbyggerne selv kunne tenke seg å bruke bygget til (spørsmål 11), samt behovene som ble identifisert i medvirkningsfasen.

Figurene viser hvilke rom og soner som er i bruk til de forskjellige aktivitetene. Dager og tidspunkt er kun ment som forslag.

Noen aktiviteter kan foregå parallelt, mens andre vil beslaglegge større deler av anlegget.

En god bookingfunksjon med aktivitetskalender vil være en viktig nøkkel for å få bygget til å fungere.

KIRKELIG KONFIRMASJON

Søndag formiddag:

Det yrer av folk fra alle generasjoner – både inne på **torget** og ute på **forplassen**. Parkeringen er full. Barn løper over det vårgrønne **gresset**. Et nytt kull konfirmanter sitter klare i kapellet. Familie og venner tar plass i kirkerommet.

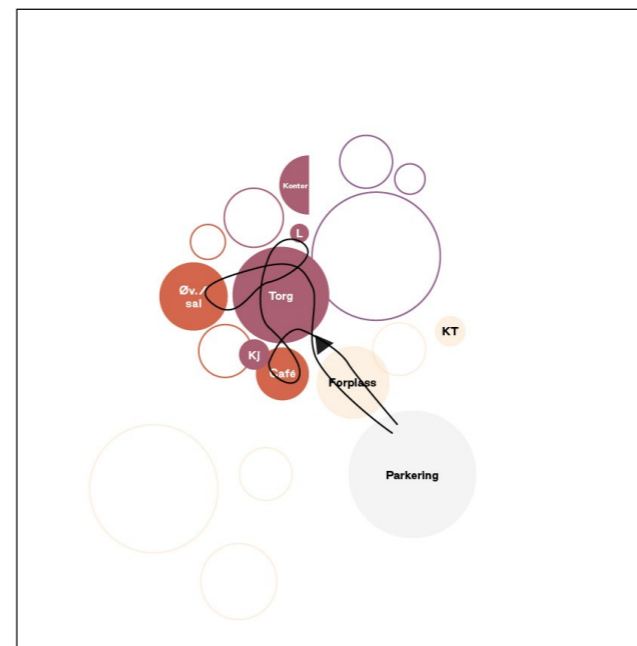
Både **kirkerommet** og **torget** er gjort i stand med stolrekker til nesten 600 mennesker, for å få plass til alle.

Etter konfirmasjonen trekker mange ut i **grøntområdet** utenfor for å fotodokumentere den store dagen. De fleste kjører videre til festlokaler og hjem, mens én av konfirmantene med familie har leiet **torget** og **felleskjøkkenet** til fest.

Det blir buffet, kaker og taler, før konfirmasjonsfølget pakker sammen og drar hver til sitt i 17-tiden.

DANS- / TEATERFORESTILLINGER

Tirsdag ettermiddag:

En halvtime før forestillingen starter, er dansegruppen bak i **øvingsalen** og terper en siste gang. Tilskuerne går inn gjennom **torget**, og slår seg ned i kafeen. Dansegruppen hadde stått på siden morgenen av og bakt på **kjøkkenet**.

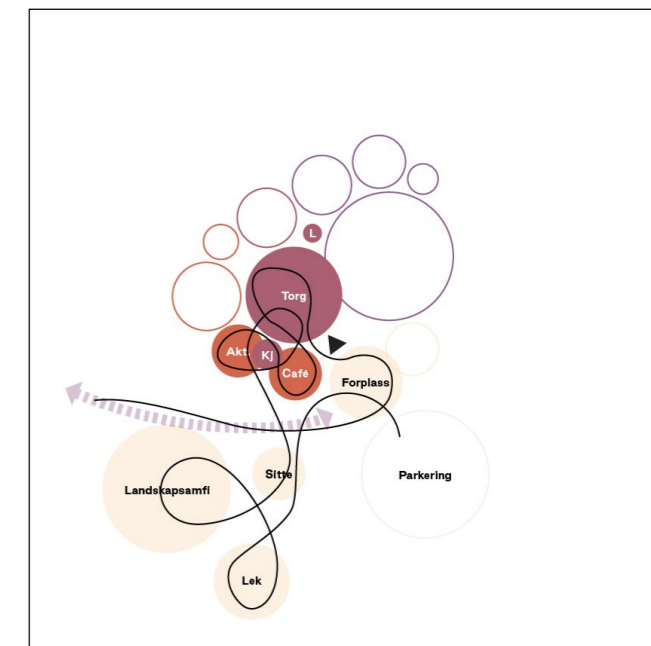
Så får de beskjed om å trekke inn i **salen**, nå er det snart forestilling. Stoler er stilt på rekke, her er det plass til 150 i publikum.

Foldedørene til **øvingsalen** åpner seg og en scene åpenbarer seg. Showet går i gang.

Etter forestilling har foreldre og instruktører rigget til for servering på **torget**, og mange blir igjen til kaffe og kaker i både **torget** og **kafeen**.

UNGDOMSKLUBB

Fredag kveld:

Parvis, gruppevis og alene kommer ungdommene. Noen susende på el-sparesykkel, andre tar snarveien fra **busstoppet** og noen blir sluppet av på **parkeringsplassen**.

Utenfra kan man se at diskolyset er hentet frem inne på **torget**. I **aktivitetsrommet** har de fått en Playstation 6. En gjeng bytter på å spille. På **torget** er det ping pong, dansemusikk og en karaokemikrofon som venter på å bli plukket opp. I **kafeen** sitter noen jenter og heller vil spille brettspill og snakke.

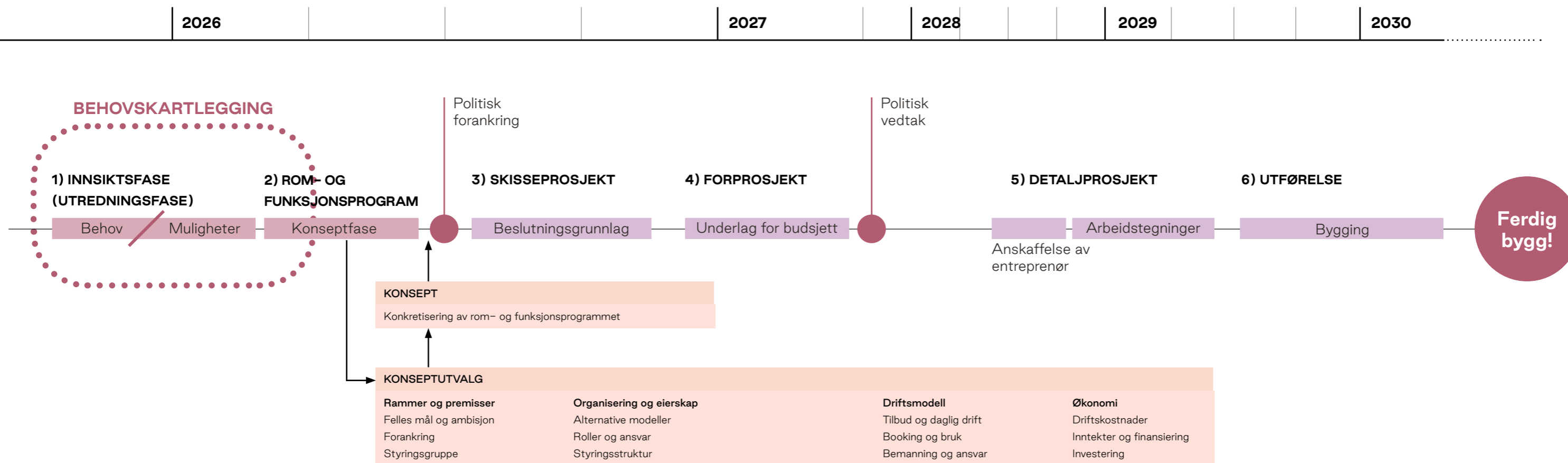
Det er fortsatt sommervarmt, så en del av ungdommene henger ute på **forplassen**, noen sitter i **amfiet** og noen turtelduer svinger på huskene på **lekeplassen**.

Eldre ungdommer selger boller og brus fra **kjøkkenet**. Herfra skuer de utover en gang i blant og ser til at alt går ordentlig for seg.

Veien videre

KONSEPTUTVALG

Vi anbefaler at innsikten fra behovskartleggingen omsettes til et tydelig beslutningsgrunnlag for realisering. Dette innebærer både strategiske avklaringer og en gradvis konkretisering av byggets innhold og utforming. Første steg er en konseptfase der organisering, drift og finansiering avklares.

ETABLERING AV RAMMER OG PREMISSER

Denne fasen skal sikre en felles forståelse av hva prosjektet skal være, og hvilke hensyn som må ivaretas videre. Det innebærer forankring av den videre prosessen hos offentlige aktører (Ålesund kommune, Indre Borgund kommunedel) og relevante samarbeidspartnere, samt etablering av en styringsgruppe med beslutnings- og forankringsmandat.

ORGANISERING OG EIERSKAP - UTVIKLING AV ALTERNATIVE MODELLER

Det anbefales å utvikle en hensiktsmessig styringsmodell som tydelig definerer roller og ansvar mellom kirke, kommune og eventuelle samarbeidspartnere. Dette kan innebære å utrede alternative modeller, der eierskap og ansvar ligger hos henholdsvis kirken, kommunen eller i en samarbeidsmodell. For hver modell bør ansvarsfordeling, styringsstruktur, fleksibilitet og muligheter for sambruk vurderes, samt konsekvenser for videre utvikling og drift. Hensikten er å synliggjøre handlingsrommet og legge grunnlag for valg av en modell som balanserer tydelig ansvar med behovet for bred bruk og samarbeid.

DRIFTSMODELL

Parallelt bør det utvikles en overordnet driftsmodell som beskriver hvordan bygget skal fungere i praksis.

Dette inkluderer avklaringer knyttet til ansvar for daglig drift, organisering av bruk og booking, bemanning og utvikling av aktiviteter. Det bør legges vekt på å etablere en modell som understøtter høy aktivitet gjennom hele uken, og som legger til rette for samspill mellom kirkelige funksjoner, kulturaktiviteter og uformelle møteplasser. Erfaringer fra tilsvarende prosjekter viser at tydelig ansvar for drift og programmering er avgjørende for å sikre kontinuerlig bruk og lokal relevans.

ØKONOMISKE VURDERINGER OG FINANSIERINGSMODELL

Som del av konseptfasen bør det gjennomføres overordnede økonomiske vurderinger. Dette omfatter grove estimater for investeringskostnader basert på forventet areal og kompleksitet, samt vurderinger av fremtidige driftskostnader. Det bør identifiseres mulige finansieringskilder, herunder offentlige midler,

tilskuddsordninger og potensielle inntekter knyttet til bruk av bygget. En sentral del av arbeidet er å synliggjøre sammenhengen mellom ambisjonsnivå, arealbruk, driftskostnader og finansieringsbehov.

TYDELIG KONSEPTVALG

De ulike delene av konseptfasen sammenstilles til et tydelig konseptvalg, som beskriver anbefalt modell for organisering og eierskap, prinsipper for drift og programmering, samt overordnede økonomiske rammer. Dette danner grunnlag for videre dialog og politisk forankring. Erfaringer fra tilsvarende prosjekter viser at tydelige avklaringer i denne fasen er avgjørende for å sikre videre finansiering, gjennomførbarhet og langsiktig bærekraft. Konseptvalget gir også et robust utgangspunkt for videre konkretisering av rom- og funksjonsprogram og påfølgende prosjektering.

1. Åpent møte med workshop

Plansje 1.

DIN IDÉ

Det tegner seg et tydelig bilde av et sterkt ønske om et åpent og mangfoldig møteplass med kirkerom – et sted som både rommer det hellige og det hverdagslige. Mange nevner på behovet for et tydelig kirkerom med stillerom, lystenning og mulighet for bønn, men samtidig understrekes det at «kirke er aktivitet» og at bygget må fungere bredt for lokalsamfunnet.

Det er særlig etterspørsel etter møteplasser: kafé/kjøkken, samarbeid rundt mat og måltider, og uformelle soner der man kan «henge». Flere nevner tilbud til barn og unge – ungdomsklubb, klatrevegg, skatehall, bandrom og kor – samt et ønske om å ansette ungdom i deltidsstillinger. Samtidig løftes behov for møteplasser for eldre, seniordans og formiddagstreff.

Kultur står sterkt: konserter, teater, dans, kunst og kulturskole. Fleksible rom som kan romme alt fra babysang og speider til større arrangementer etterspørres. Det pekes også på beredskapsfunksjoner og samarbeid mellom kirke og kommune.

INNSPILL:

«Aktivitetshus»: Et sted som passer for alle, Kjøkken, Samarbeid for å drifte en kafé, Møterom for organisasjoner Kafé drift, Behov for en kaffe, Alternativ til SFO innen f.eks. musikk, eller kunst, Møteplass for eldre, Kulturskolen Sted m/ spill, aktiviteter for barn/unge, Ansette en samskappingskoordinator kirke/kommune, Små barn klarer ofte ikke å sitte stille. De må ha et sted å løpe, rope, spille en ball. Etc. uten at man forstyrrer.

Overlapp (Kirke + «Aktivitetshus»): Ansette ungdom i deltidsstilling, Kafé – møtested for de som besøker graver
Kirke: Kor, Babysang, Barnekor, Tilbud til barn/ungdom som ikke finnes i området (gaming og idrett finnes), mangler kultur, Fleksibel/justerbar akustikk i kirkerommet, Søndagsskolerom/barnerom, Seniordans, Strikkekafé, Ungdomsklubb «klatrevegg», Skatehall i kjelleren, Speider, Firmiddagstreff

Overordna kommentarer: Viktig at det ikke kalles «aktivitetshus», Kulturscene, mangler kultur og møteplass mellom Parken og Gommerhus, Målet: å ha en kirke til nasjonaljubileet

Samlet viser innspillene et ønske om et inkluderende, møteplass som kombinerer kirkelig identitet med bred sosial og kulturell aktivitet.

Plansje 2.

KULTUR OG AKTIVITET

Plansjen viser et tydelig og bredt aktivitetsønske som spenner fra klassiske kirkelige funksjoner til mer allmenne kultur- og fritidstilbud. Det er mange konkrete forslag: kor, barnekor, babysang, gudstjeneste, minnesamvær, konfirmantundervisning og sorggruppe på den religiøse siden, men også ungdomsklubb, teater/revy, kunstutstilling, filmkvelder, familiekvelder, musikk-/kulturskole, speidergrupper og ulike aldersrettede treff. I tillegg kommer mer sosiale og relasjonelle behov som «sted å være der man ikke har forventninger», samt grupper for samtale og mental helse.

Dette indikerer at bygget ønskes brukt både til organiserte aktiviteter og til mer uformelle, relasjonelle møtepunkt. Det er også tydelig livsløpsperspektiv – fra babysang og barnehage til eldretreff og seniordans. Samlet peker plansjen mot et bygg med høy grad av fleksibilitet og flerbruk, der kirkerommet inngår som en viktig del, men i tett samspill med kultur, frivillighet og sosial infrastruktur.

Overlappet mellom feltene understreker behovet for rom som kan skifte funksjon – fra gudstjeneste til konsert, fra undervisning til samtalegruppe – uten at

INNSPILL:

Kulturelle aktiviteter: Matiné, Musikk (gospel, piano, jazz, celloleik/-spill), Kor, Barnekor, Konserter, Korkonserter, Teater / revy, Kunstutstilling, Filmkvelder, Musikk-/kulturskole,

Møteplasser: Sted å være der man ikke har forventninger (voksne også), Ungdomsklubb, Seniordans, Seniortreff, Lekekrok for større barn, Familiekvelder, Frivilligsentral, Eldretrim, Gruppe-/samtalerom (mental helse, styrke relasjoner), Samarbeid (kirke / frivillighet / lokalmiljø)

Tro og livssyn: Gudstjeneste, Minnesamvær, Dåp, Babysang, Konfirmantundervisning, Sorggruppe, Retreat / samling, «Et kirkerom med riktig lyd og lys og universell utforming»

Hobby- og aktivitetsbaserte tilbud: Speider-grupper, Speiderrom, Skolekorps (ønsker samarbeid), Aktiviteter for barn, Barnehage, Turer/temakvelder (tolkes fra «Temakvelder»), Åpen aktivitet / uformelle aktiviteter

bygget oppleves segmentert. Dette styrker bildet av prosjektet som et lokalt fellesskaps hus med kirkelig forankring, snarere enn en tradisjonell kirke med tilleggsfunksjoner.

Åpent møte med workshop

Plansje 3.

MØTEPLASSER

Plansjen «Møteplasser» viser ganske tydelig til et ønske om et lavterskel, hverdagslig og tilgjengelig sted å være – «et sted å være – ikke konkurranse eller prestasjon» er nesten et nøkkelutsagn. Det signaliserer behov for sosial trygghet, uformell tilhørighet og et rom som ikke krever ferdigheter, medlemskap eller prestasjon for å delta.

Forslagene dekker hele livsløpet: et sted å henge for ungdom, gaming, leksehjelp og aktivitet etter skoletid; barnefamilier nevner felles måltider, temakvelder og hobbyrom; eldre etterspør kafé, foredrag og åpne dager. I tillegg løftes musikk, kor, konserter og undervisning frem – altså kultur som sosialt lim – samt tydelig fokus på inkludering av flyktninger og språkkafé.

INNSPILL:

Barn og barnefamilier: Grøt på lørdag, Hobbyer som trenger lokaler, Familier – felles middag, Temakvelder – aktuelle tema for foreldre,

Ungdom: Et sted å være – ikke konkurranse eller prestasjon, Gaming / spill / kiosk, Et sted å henge etter skolen og i helger, Hjelp med lekser, Et sted å møtes (spill, speider, kor, drama m.m.)

Eldre: Åpen dag, Kafé, Kafé med muligheter, Foredrag / undervisning

Andre: Språkkafé / treff på tvers, kor, konserter, Rom for ulike lag og organisasjoner (f.eks. Hessa/Spjelkavik speider), Flyktninger og innvandre

Plasser ønskede tilbud og aktiviteter på kartene. Hva bør det satses på i «aktivitetshus» og kirke? Hva hører hjemme andre steder?

Kartbaserte øvelse.

HVA BØR DET SATSES PÅ I «AKTIVITETSHUS» OG KIRKE?

Når vi ser «Hva bør det satses på?» og «Hva hører hjemme andre steder?» i sammenheng, trer det frem et tydelig mønster: Deltakerne ønsker at det nye bygget skal romme en bred kombinasjon av kirkelige funksjoner, kulturarena og hverdagslig møteplass. Kirkerommet med livssykluseremonier oppfattes som en selvsikre kjerne, men denne plasseres side om side med kultur, frivillighet og aktivitet – ikke som en separat eller dominerende funksjon.

HVA HØRER HJEMME ANDRE STEDER?

Samtidig viser øvelsen "Hva hører hjemme andre steder?" at deltakerne ikke ønsker å duplisere større institusjonelle eller spesialiserte tilbud som allerede finnes i kommunedelen, særlig knyttet til skole og mer omfattende produksjonsmiljø. Det trekkes dermed en implisitt grense: Bygget skal være et lokalt tyngdepunkt og samlingsarena, men ikke erstatte eksisterende strukturer.

INNSPILL:

Tro og livssyn: Gudstjenester, Menighetsmøter, Dåp, Konfirmasjon, Vielse / kirkelig vigsel, Gravferd / minnestund, Samtaler / sjelesorg, Stillerom / rom for refleksjon og kontemplasjon, Søndagsskole, Samvær ved livets overganger, **Kultur og scene:** Kor og sang, Konserter, Teater / forestilling, Dans og bevegelse, Foredrag / seminar / temakvelder, Kulturarrangementer, Litteratur / lesearrangement, Produksjonsstudio (musikk, podcast, video), Kunst og utstilling **Aktiviteter og frivillighet,** Hobby- og fritidsaktiviteter, Verksted (kreativ / håndverk), Leksehjelp, Ungdomstilbud, Sportskafé, Trim og fysisk aktivitet, Samlingsrom for frivillighet, Samarbeid med lag og organisasjoner

Møteplasser: Kafé / sosial møteplass, Åpent hus, Lunsjtreff / dagtilbud, Felles samlingsplass, Fleksible rom, Beredskapshus / samlingspunkt ved kriser

2. Workshop med ungdom

Plansje 1.

DIN IDÉ

«Din idé!» viser et tydelig skifte fra behovstenkning til drømmetenkning. Her handler det mindre om hva som er realistisk innenfor dagens rammer – og mer om hva ungdom faktisk kunne ønske seg dersom alt var mulig.

Det er et sterkt tyngdepunkt mot actionpregede og sosiale aktiviteter (go-kart, laser tag, VR, casino, sport, lekeland). Det signaliserer et behov for fart, konkurranse, spenning og opplevelser – altså steder som trekker folk inn og gir energi.

Samtidig er mat og kaféfunksjoner gjennomgående også her, noe som viser at det sosiale rundt aktivitetene er minst like viktig som selve tilbudet.

Kirken får en mer tradisjonell rolle (prest, gudstjeneste, dåp, bryllup), men plasseres likevel side om side med kafé og mat – noe som tyder på at ungdom ser for seg en mer hverdagslig og tilgjengelig kirke.

Overordnet viser plansjen at ungdom ønsker et bygg som er levende, synlig og aktivt – mer som en sosial hub eller fritidsarena enn et tradisjonelt forsamlingslokale. Det er ambisiøst, men det gir en tydelig retning: attraktivitet skapes gjennom aktivitet, synlighet og sosial energi.

INNSPILL:

Aktivitet: lek og underholdning, Go-kart bane, Lazer tag, VR-rom, Paintball, Casino / poker, Billjardbord, ping pong, dart, Minigolf, Brettspill, Shuffleboard, Ishockeyhall / ishall, Padelbane, Svømmehall, Lekeland, Zipline

Media, gaming og arrangement: Premier League-visning / storskjerm, Kino / torsdagsarrangement, Ungdomsklubb, Musikk / bandrom

Mat og servering: Kafé, Mat og kokkeskole, Matbuffet, Kaffe og kake, Baking / lage mat, Matlaging

Kirkerelatert: Prest, Gudstjeneste, Dåp, Bryllup, Konfirmasjon, Annet / mer uventet, Frisør, Akvarium, «Stort bygg med mange vinduer» (arkitektonisk ønske)

Kultur og aktivitet

Hvilke aktiviteter og kulturtilbud ønsker du i bygget på Hatlehol? Tenk både på hverdagsbruk og spesielle anledninger.

Plansje 2.

KULTUR OG AKTIVITET

Ungdomsverkstedet skiller seg tydelig fra de tidligere workshopene ved at forslagene er mer konkrete, aktivitetsorienterte og knyttet til opplevelse og sosialt samvær. Tyngdepunktet ligger på spill, fysisk aktivitet og uformelle møteplasser. Det etterspørres både lavterskeltilbud (sofa, chill, gaming, gratis mat) og mer energiske aktiviteter (laser tag, sport, turneringer). Mat og drikke spiller en tydelig sosial rolle og framstår som en viktig del av møteplassfunksjonen.

Sammenlignet med voksen-workshopen, er det mindre fokus på struktur, organisering og livssyklusfunksjoner, og mer på trivsel, tilhørighet og konkrete ting å gjøre. Ungdommene etterspør ikke først og fremst "kulturarena" i tradisjonell forstand, men et sted å være – med aktivitet som drivkraft. Dette peker mot behov for fleksible, robuste rom som tåler bruk, og som kombinerer sosial sone, spill og fysisk aktivitet med nærhet til hverandre.

Workshop med ungdom

Plansje 3.

MØTEPLASSER

Ungdommenes møteplassforståelse handler tydelig om aktivitet kombinert med sosial trygghet. Spill, konkurranse og fysisk utfoldelse går hånd i hånd med behovet for sofa, chill og et eget ungdomsområde. Det etterspørres både energi (laser tag, nattarrangement, fight club, ishall) og trygg base (kafé, sofasoner, mat).

Mat og drikke fremstår som en sentral sosial driver – ikke bare som servering, men som selve rammen rundt møteplassen. Forslagene er konkrete, sanselige og hverdagsnære. Samtidig finnes en interessant bevissthet om at møteplassen også bør romme flere generasjoner (kafé, strikkeklubb, lekplass), selv om hovedvekten ligger på ungdom.

Det samlede bildet indikerer et behov for en tydelig ungdomsprofil i bygget: et robust, fleksibelt og uformelt miljø med aktivitet, mat og sosial sone tett integrert. Det er viktig med mulighet for bruk på ettermiddag og kveld.

INNSPILL:

- Ungdom:** Egen plass, Plass for ungdom, Ungdomsklubb, Eget ungdomsrom, Sofa / sofakrok, Musikkstudio, Friser (uformelt tilbud / servicefunksjon), Stort bygg med mange vinduer, Fargerikt bygg
- Spill og aktivitet:** Ping pong-bord, Dart, Laser tag, Minigolf, Ishall, Fight club, Shuffleboard, Nattaktiviteter / "noe på natten", Overnatting / arrangement på kveldstid
- Mat og sosialt:** Kafé / kaffecafé, Mat / kjøkken, Taco-buffet, Tapas-buffet, Pizza og burger, Sushi, Saft / brus, Pepsi Max, Blandet saft, Gratis mat,
- For barn og familier,** Lekplass, Laser-tag (også nevnt her),
- For eldre:** Kafé, Strikkeklubb, Kaffe og kake, Kattpensjonat (idé med sosial karakter),
- Annet / stemningsskapende:** Kolonihage, Akvarium, Overnatting for alle foreldre, «Hyggelig sted å være», Sosial plass å være,

Plasser ønskede tilbud og aktiviteter på kartene.

Hva bør det satses på i «aktivitetshus» og kirke? Hva hører hjemme andre steder?

Plansje 4.

HVA BØR DET SATSES PÅ I «AKTIVITETSHUS» OG KIRKE?

I plansjen "Hva bør det satses på i «aktivitetshus» og kirke?" samler forslagene seg rundt:

- Sosiale møteplasser (kafé, ungdomsklubb, sosial sone)

INNSPILL:

- Kultur og arrangement:** Konserter, Kulturkvelder og arrangementer, Musikk og band, Produksjonsstudio (musikk, podcast, video), Gaming og e-sport, Kor og sang
- Sosiale møteplasser:** Kafé, Sportskafé, Sosial sone / allrom, Ungdomsklubb, Møteplasser på tvers av alder, Møteplasser for familier
- Aktivitet og fritid:** Dart, Biljard, Bordtennis, Baby- og småbarnsaktiviteter, Brettspill, Sportstilbud, Lekeland, dans og bevegelse
- Tro og livssyn:** Gudstjenester, Konfirmasjon, Dåp, Bryllup, Navnefest, Kirkelig vigsel, Kirkelig gravferd, Stillhet / livssynsåpent seremonirom, Samtale- og refleksjonsgrupper

- Mindre kultur- og fritidstilbud (gaming, musikk, produksjonsstudio, dart, biljard)
- Fleksible arrangementer (konserter i mindre skala, kulturkvelder)
- Kirkelige og livssynsåpne funksjoner.

Dette signaliserer et ønske om et hverdagsbygg – et sted for å være, møtes og delta, mer enn et spesialisert anlegg.

HVA HØRER HJEMME ANDRE STEDER?

I plansjen "Hva hører hjemme andre steder?" skilles det tydelig ut:

- Store idrettsanlegg
- Fullskala kulturarena
- Tydelig kommersielle funksjoner

Det som "flyttes ut" er det som krever større areal, mer profesjonell drift eller allerede har en naturlig plass i eksisterende strukturer (skole, idrettsanlegg, sentrum).

3. Spørreundersøkelse med innbyggere

4. Spørreundersøkelse med aktører

